

ՏԵՂԵԿԱՆԻ

DEGHEGADOU

ԴԵՀԵԳԱԴՈՒ

Հայոց պատմութեան Պատմութեան ՀԱՅԱՍՏԱՆ

Նշար Հայութ Լևոն Արքայի հայութ պատմութեան

Գոհգոր Նարեկացի եւ
պատուիրատու Սիմեոն քահանայ

ԽՄԲԱԳԻՐ
Արաբսի Տեօվլեթեան

ԳԵՂԱՐՈՒԵՏԱԿԱՆ ԶԵՒԱԽՈՐՈՒՄ ԾԱՀԵ Լուսաբարեցն

ՀԱՄԱԿԱՐԳՉԱՅԻՆ
ԾԱՐՈՒԱԾՔ
Արև Պօղոսյան

ՏՊԱԳՐՈՒԹԻՒՆ
Nubar Printing House

ԲՈՎԱՆԴԱԿՈՒԹԻՒՆ

Նոր Տարին Հայոց Մօտ	1
Գրի որ Նարեկացիի «Մատեան Ողբեր ու- թեան»ի Հազարամեալը	2
Հատուածներ՝ Նարեկացիի «Մատեան Ողբեր ութեան» Գործեն	3
Ե իպտահայ Կարողիկէ Համայնքը Կ'ունենայ Իր Նոր Ժողովրդապետը	4
Աղեքսանդրիոյ Գրադարանը Սօսի Յակոբեան	5
Անուններ Եւ Անուանումներ Գահիրէի Սէջ Պէյն Էլ-Սուլէյն Փողոցը Արաքսի Տէօվլէթեան	7
Երաժշտական Խմբա Դութեան Եւ Հրատարակ- չութեան Հետքերով (Գահիրէի ՀԲԸՆիութեան Դերը)	8
Յայկ Աւա եան	
Ընդունելութիւն Թէյասեղան Ի Պատի 2001-2002-ի Ե իպտահայ Գերազանցիկ Ուսանողներուն	11
ՀՀ Լրատուական Միջոցներու Կար ։ Մը Աշխատակիցներու Այցը Ե իպտոս Կ.Բ.	16
Հայոց Գիրերու Գիւտի 1600—ամեակին Նուիրուած Յուշադրամը Կը Մտնէ Շրջանառութեան Սէջ	17
ՀԲԸՄ - Գահիրէ «Սաքենիկ Շ. Զա ըր» նադրամի Տարեկան Նուիրատուութիւնը	Հիմ- 17
Քացարիկ Ընդհանուր Ժողով	18
Վարչական Փոփոխութիւն	18
Կեանքը ՀՄԸՆ-ՆՈՒՊԱՐէն Ներս	
Բանակում, Խրախճանք Եւ Զրուապտոյտ Դէպի Աղեքսանդրիա Թ.Ե.	19
Հիւրասիրութիւն Ի Պատի Հալեպէն Ժամանած Հիւրերուն	20
Զրուապտոյտ Դէպի Իսմայիլիա Թ.Ե.	20
Անուանումներ	

Թիվ 26 Նոր Շրջան
Յունիոնադ 2003

ՆՈՐ ՏԱՐԻՆ ՀԱՅՈՑ ՄՕՏ

Համաձայն մինչեւ այժմ յայտնի տուեալներուն, հայերը ունեցած են երեք Նոր Տարի, որոնք կոչուած են Ամասոր, Նաւասարդ եւ Կաղանդ:

Քին Ժամանակ մեր Նախնիները Նոր Տարին դիմաւորած են Մարտ 21-ին:

Այդ Ժամանակ քուրմերը իրենց բազմամեայ դիտարկումներով նկատած են որ բնութիւնը յարութիւն կ'առնէ գարնան սկիզբը: Ուրեմն այդ օրը հայուն համար դարձած է Նոր Տարի կամ Նոր Տարեգլուխ:

Հայերը Նոր Տարին մեծ տօնախմբութիւններով եւ ցնծութեամբ տօնած են, փառաբանելով բնութեան գարթօնքը, հողագործին աշխատանքը եւ խնդրելով աստուածներն որ բերքառատ դարձնեն տարին:

Հայկական երկրորդ Տարեգլուխը Նշուած է Օգոստոս 11-ին: Ան կոչուած է Նաւասարդ, իին հայկական առաջին ամսանունին անունով:

Ըստ աւանդութեան, Հայկ Նահապետը Հայոց Զոր գաւառին մեջ սպանած է բռնակալ Բելին եւ ազատութիւն պարգեւած իր տոհմին ու իր բոլոր յետնորդներուն: Այդ յաղթանակը կ'ենթադրուի թէ տեղի ունեցած է Ք.Ա. 2492 թուականի Օգոստոս 11-ին: Այդ Ժամանակին սկսեալ հայերը Նոր Տարին սկսած են տօնել Օգոստոսի 11-ին:

Համաձայն միջնադարուն ապրած Նշանաւոր տոմարագետ Յովհաննես Սարկաւագին, հայկական տոմարին հիմնադիրը եղած է Հայկ Նահապետ:

Նաւասարդ կը Նշանակէ Նոր Տարի (Նաւ = Նոր + սարդ = տարի): Նաւասարդի հանդիսութիւններուն մեծագոյնը տեղի կ'ունենար Նապատ Երան փեշերուն, Արածանի գետի ափին:

Նաւասարդեան տօնախմբութեան ներկայ կ'ըլլային Հայաստանի թագաւորը, թագուիին, Նշանաւոր արքունականներ, զօրապետներ և անոնց հայկական բանակը: Հայաստանի բոլոր գաւառներէն մեծամեծներ կը փութային մասնակցելու տօնախմբութեան:

Նաւասարդեան տօնախմբութիւնը լոկ հաճոյը պատճառող հանդիսութիւն մը չէր, այլ ան իր մեջ կը կրէր ազգային միասնութեան մեծ խորհուրդը:

Տօնախմբութիւնը կը տեւեր մի քանի օր: Հետաքրքրական է թէ այդ օրերէն մեկը կը կոչուեր գիշադրութի օր: Մարդոկ այդ օր քաղցո հիւթեր եւ թեթեւ խմիչքներ կը խմեին: Նաւասարդեան տօնախմբութեան մեջ հարթեցողներու թիւը հազուադեա եղած է եւ ուտելիքը չափաւոր:

Ուսումնասիրութիւնները կը հաւաստեն թէ Նոր Տարւայ հայկական ուտելիքները որոշ չափով միասնական եղած են: Այդ սննդատեսակներուն մեջ առաջինը եղած է հայկական կլորահատիկ ցորենը, որ աճած է միայն Հայաստանի մեջ: Մեր Նախնիները Նոր Տարուան սեղանին այդ ցորեննեւ պատրաստուած հաց դրած են, որ պէսզի հայոց հեթանոս աստուածները Նոր Տարին բարեբեր դարձնեն: Այս հաւատալիքին արդիւնքն է հայկական ժողովրդական այս առածը որ կ'ըսէ, «Նոր Տարիին հաց փոխ չեն առներ»:

Հայկական այլ առած մը կ'ըսէ, «Առանց գիշիի Նոր Տարի կուգայ, առանց նգածաղիկի (Worm Wood) կ'ուշանայ»: Քին Ժամանակ նգածաղիկը եղած է հայկական ամենահիշակաւոր համեմունքը: Վխորժաբեր այս ծաղիկը կ'աճեր Մասիսի լանջերուն: Այդ տեղի հայերը նգածաղիկը կը քաղիւն, կը չորցնեին եւ կը տարածեին ամրող Հայաստանի մեջ եւ Նոր Տարուան օրը բոլոր հայերը կ'ըմբոշինեին նգածաղիկը:

Այս սովորութեան մեջ եւս ազգային միասնութեան խորը կար: Նգածաղիկը բոլոր հայերը կը կապէր Մասիսին: Ամբողջ ժողովուրդը այդպէս ինքզինք կապուած կը զգար Մասիսին, այսինքն՝ հայրենիքի սրտին:

18-րդ դարուն Սիմեոն Երեւանցի կաթողիկոսին տոմարով Յուևուար 1-ը հայերուն կողմէ որպէս Նոր Տարի ընդունուեցաւ: Այժմ կը փորձուի հայկական դիմագիծ տալ այս տօնին եւ պահպանել այդ սննդատեսակներն ու ըմպելիները, որոնք օգտագործած են մեր Նախնիները:

Յուևուար 1-ի ուտելիքներուն մեջ կը մտնեն «Ա» տառով սկսող մի քանի սննդամթերք, ինչպէս նգածաղիկ, նուռ, նաշիհէ պատրաստուած հաց, նուշ Եւայլն: «Ա» սկզբնատառը ընտրած են որպէսզի յարմարցնեն տարեգլուխի անունին՝ Նաւասարդ, Նոր Տարի:

ԳՐԻԳՈՐ ՆԱՐԵԿԱՑԻՒ «ՄԱՏԵԱՆ ՈՂԲԵՐԳՈՒԹԵԱՆ»Ի ՀԱՅԱՐԱՍԵԱԿՈ

2003 թուականին, հայերը պետական, ազգային եւ եկեղեցական բարձր մակարդակի յորբելնական հանդիսութիւններով եւ UNESCO-ն միջազգային չափանիշով կը նշեն Յայ Առաքելական Եկեղեցւոյ միջևադարու նշանաւոր դեմքերէն Գրիգոր Նարեկացիի «Մատեան Ողբերգութեան»ի ստեղծագործման 1000-ամեակը:

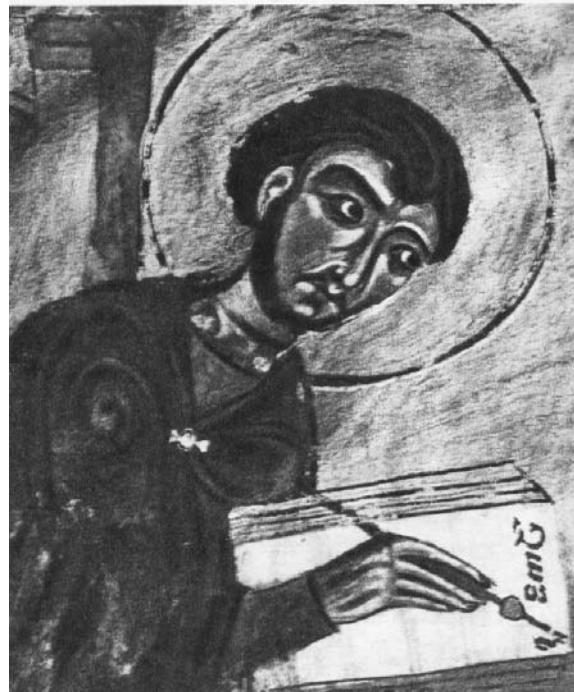
Այս առթիւ Երեւանի մեջ կազմուած յորբելնական յանձնաժողովը նախատեսած է զանազան գիտաժողովներ Յայաստանի եւ Սփիրոքի մեջ, որոնք տեղի պիտի ունենան 2003-ի ընթացքին: Նոյն ատեն Երեւանի Սեսրոս Մաշտոցի անուան մատենադարանին մեջ պիտի ստեղծուի «Նարեկեան Կեդրոն», Նարեկացիի անունով պիտի անուանուի Երեւանի փողոցներէն մեկը: Յանձնաժողովը որոշած է նաեւ թողարկել Գրիգոր Նարեկացիի անունով արծաթ յուշադրամ եւ հրատարակել բացիկներ եւ դրոշմանիշ:

Գրիգոր Նարեկացիի գրական գործերը եւ մասնաւրապես անոր «Մատեան Ողբերգութեան» երկը կը դասուին մարդկութեան ստեղծած գեղարուեստական մեծագոյն արժեքներու կարգին: Որպէս կրօնական ստեղծագործութիւն «Մատեան Ողբերգութեան»ը կը հանդիսանայ համաշխարհային կրօնական գրականութեան գլուխ գործոցներէն մեկը:

Գրիգոր Նարեկացին ծնած է 951 թուականին Վանայ ծովու հարաւային ափերուն մօտ գտնուող Նարեկ գիւղին մեջ:

Փոքր տարիքին ան կորսնցուցած է մայրը: Յայրը կնոց մահեւ ետք կուսակրօն դարձած է, ապա, եպիսկոպոս ձեռնադրուած՝ Անձեւացեաց գաւառին մեջ:

Նարեկացին իր ուսումը առած է 10-րդ դարու հոչակաւոր դպրոցներէն մեկուն՝ Նարեկայ վանքին մեջ, Անանիա Նարեկացիի ղեկավարութեամբ:

Գրիգոր Նարեկացի 25 տարեկանին կուսակրօն ձեռնադրուած է եւ մինչեւ իր կեանքին վերջը որպէս միաբան ծառայած է Նարեկայ վանքին մեջ:

Նարեկացին վախճանած է 1003 թուականին:

Նարեկացիի ամենաարժեքաւոր գործերն են «Տաղեր»ը եւ «Մատեան Ողբերգութեան» երկը:

Նարեկացի իր «Մատեան Ողբերգութեան» երկը գրած է 1001-1002-ին: Ան բաղկացած է 95 գլուխէ եւ հեղինակին յիշատակարանեն:

«Մատեան Ողբերգութեան»ը հայ մատենագրութեան մեջ ամենատարածուած ստեղծագործութիւնն է: Պահպանուած է երկին ամբողջական բնագիրը Ներկայացնող շուրջ 150 գրչագիր ընդորինակութիւն, որոնցմեծ ամենա-

հինը Ներսէս Լամբրոնացիի պատուերով՝ գրուած է 1173-ին Կիլիկիոյ Սկեւռա վանքին մեջ:

«Մատեան Ողբերգութեան» երկը 1673-ին Ոսկան Երեւանցիի Մարսէլի տպարանին մեջ սկսած է հրատարակուիլ, սակայն մնացած է անաւարտ:

Գրիգոր Նարեկացիի այս գործը ունի աւելի քան 60 հրատարակութիւն:

Բացի գրաբարէն ան լոյս տեսած է արեւելահայերէնով եւ արեւմտահայերէնով, թարգմանւած է զանազան լեզուներու, ինչպէս անգլերէն, ֆրանսերէն, ռուսերէն, պարսկերէն, ռումաներէն, պուլկարերէն եւ այլն:

Յայերը միջնադարուն «Մատեան Ողբերգութեան» երկը կոչած են նաեւ Նարեկ: Անոնք զայն համարած էն «Կեանքի Դեղ», որուն օգնութեամբ ձգտած են մաքրուիլ հոգիով, ազատիլ մեղքերէն եւ հասնիլ կատարելութեան: Անոնք «Նարեկ»ին վերագրած են բուժիչ զօրութիւն, իսկ Նարեկացին սրբացուցած են եւ զայն համարած միջնորդ-բարեխօս Աստուծոյ մօտ:

ՀԱՏՈՒԱԾՆԵՐ՝ ՆԱՐԵԿԱՑԻՒ «ՄԱՏԵԱՆ ՈՂԲԵՐԳՈՒԹԵԱՆ» ԳՈՐԾԵՆ

Լսիր ինձ, Աստուած,
 Աստուածդդ ամենայն մարմնի ու հո ու,
 Ըստ դաւանութեան տիրաշնորիի,
 Ըստ սուրբ Յովնանի, բարեմիտ, քած ու բազումողորմ,
 Շնորի արա ինձ, որ օրինեալ կամքիլ բարեհաճութեամք՝
 Սկզբնաւորուած աղերսամատեանն
 Այս ողբեր ուրեան հասնի աւարտին:
 Եւ մինչ այժմ, երբ ես ոտք եմ դրել այն ճանապարհին,
 Որը տանում է դեսի պատրաստած օքեաններդ,
 Արցունքներով եմ խօսք սերմանում,
 Երբ հասնի ժամը հնձի հաւաքման,
 Թող որ կատարեալ քատրեամբ դառնամ ոհ ու
 բերկրալից՝
 Ընտիր խրձերի երջանիկ բերքով:

* * *

Երէ տնես ինձ նորից, Տիրամայր,
 Երէ ողորմես, անե՞ղծ սրբուիի,
 Թէ կորուսեալիս շահես, անարա՞տ,
 Երէ խրտնածիս հո աս, երջանիկ,
 Թէ առաջ տանես ամօրահարիս, ո՞վ բարեշնորի,
 Երէ միջնորդես յուսահատուածիս համար, միշտ սո՞ւր կոյս,
 Երէ մերժուածիս ընտանեցնես, մեծարեալ Ասունծոյ,
 Երէ ցոյց տաս ինձ բուրինդ, լուծի՞շ անէծքի,
 Երէ ամոքես յուգուածիս, հան ի՞ստ,
 Երէ ազատես այս ալեխոսով
 Վարանումներից, ո՞վ խաղաղարար,
 Երէ ճար տնես այրածիս, ովեա՞լ,
 Երէ ինձ համար մտնես ասապարէզ, մահուա՞ն նահանջիչ,
 Թէ անուշացնես դառնութիւններն իմ, համա՞կ
 քաղցրութիւն,
 Երէ բաժանման խոշնորտները քանիտես, հաշտարա՞ր,
 Երէ սրբես ինձ աննաքրութիւնից, եղծմա՞ն ընդունիչ,
 Երէ փրկես ինձ՝ մատնուածիս մահուան, ո՞վ կենդանի լոյս,
 Թէ ձայնը լացիս կարես, բերկրութիւն,
 Թէ խորտակուածիս կազդութես նորից, կենապար ե՞ւ դեյ,
 Թէ կործանուածիս նայես, հո եկի՞ց,
 Երէ ընդունես ինձ ողորմութեամք, նովիրեալ կտակ:
 Օրինեալ մի միայն երջանկալքու անքիծ շորերով,
 Ահա մի կարիլ կուսական կարիդ
 Աէջս անձրեւելով՝ կեանը է տախս ինձ,
 Ո՞վ մայրդ բարձրեալ տիրոջ Յիսուսի՝
 Արարչի երկնի եւ համայն երկրի,
 Որին ծնեցիր դու անձառօրէն՝
 Բովանդակ մարմնով ու համարդոյ իր աստուածութեամք,
 Որ փառաւորն է հօր հետ, սուրբ Հո ով,
 Կապուած էութեամք եւ անքնութեամք մեր քնութեան հետ,
 Որն ամենայն է եւ ամէն ինչում՝
 Օրպէս մէկը սուրբ Երբորդութիւնից.
 Նրան վայել է փա՞ռ որ յախտենից յախտեանս. ամէն:

* * *

Թող որ ամենքին կեանք կամեցողիդ

Ու պար նուղիդ բուրինը այ,

Լոյսդ ճառա ի, փրկութիւնդ փուրայ,

Օ ճուրինն հասնի, այցդ ժամանի,

Ողորմութեանդ ցողն շուապելով՝

Ոռ ի պապակ անդասուններն այս

Ժշուառութեամք խոր մահուան վիհն ընկած ու
ուսկորներիս,

Եւ կենարարիդ պրազան արեան բաժակն երկնաւոր,

Որ միշտ անսապ պատրաս տում է

Որպէս յիշատակ ննջեցեալների

Հո ու փրկութեան ու կենդանութեան,

Շաղկեցնի ու այտղաբեր դարձնի դաշտն իմ նարմնեղէն՝

Խնամարկելով լոյս օրիդ համար,

Որպէսզի նրա մեղքերով ի սպառ մահացած հո խս

Զո շնորհներով, քո մէջ օգրացած, նորս ովի քեզնով,

Եւ ես, ազատուած մեղքերից, անմահ մի կենդանութեամք՝

Յարութեան ժամին արդարների հետ

Արժանի դառնամ Հօրդ օրինութեան,

Որի հետ քեզ փա՞ռ ոք, իսկ քո Սուրբ Հո ուն

Բարեկրանութիւն՝ անլուռ ողորեամք

Այժմ, հանապազ ու յախտենից յախտեանս. ամէն:

ԵԳԻՊՏԱՐԱՅ ԿԱԹՈՂԻԿԵ ՀԱՍՏԱՏՔԸ Կ'ՈՒՆԵՆԱՅ ԻՐ ՆՈՐ ԺՈՂՈՎՐԴԱՊԵՏԸ

Կիրակի 15 Շեկտեմբեր 2002-ի երեկոյեան ժամը 6.30-ին Գահիրեհի հայ կաթողիկէ Ալետուման աթոռանիստ Եկեղեցւոյ Մէջ տեղի ունեցաւ Գերյարգելի Պօղոս Շ.Վ. Յաքիմեանի Թագաղիր Ծայրագոյն Վարդապետ կարգի տուչութեան արարողութիւնը:

Սոյն տուչութիւնը կատարուեցաւ ձեռամբ Ամենապատիւ վաստակաւոր Կաթողիկոս Պատրիարք Յովհաննես - Պետրոս ԺՀ Գասպարեանի, Պօղոս Շ.Վ. Յաքիմեանի Եգիպտոսի հայ կաթողիկէ համայսքին ժողովրդապետի պաշտօնը ստանձնելուն առթիւ:

Արարողութեան ներկայ էին Պապական Նուիրակ՝ Ն.Վ. Գեր. Մարքօ Պրօճճի, ղպտի Կաթողիկոս Պատրիարք Ստեֆանոս Բ., Եգիպտահայոց Առաջնորդ Տ. Զաւեն Արք. Զինջինեան եւ բազմաթիւ այլ բարձրաստիճան կուրականներ:

Արարողութեան նոյնական ներկայ գտնուեցան ՀՀ լիազօր եւ արտակարգ դեսպան Սերգեյ Մանասարեան, Արժանահայտի Արքանական դեսպանութերը, հայ կաթողիկէ համայնքի ղեկավար ղեմքեր, Գահիրեհ ազգային իշխանութեան զոյց ատենապետները, ՀԲԸ-ի ատենապետը եւ յոզնախուռն բազմութիւն մը:

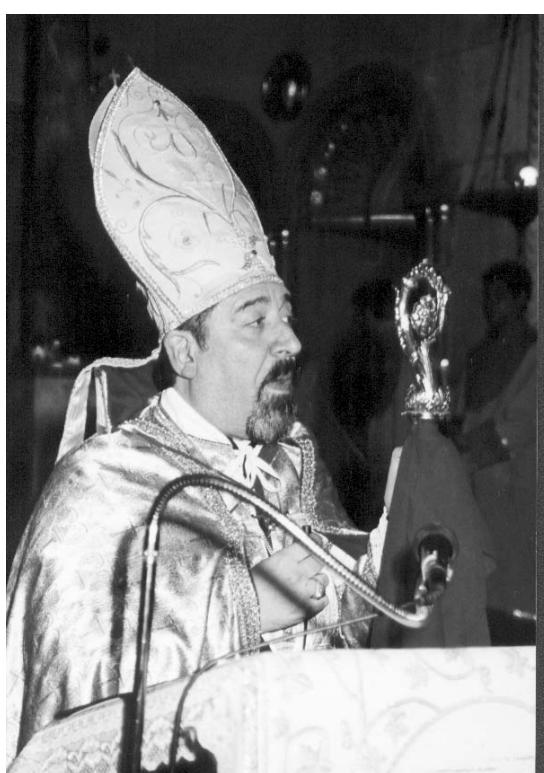
Յանդիսաւոր արարողութեան ընթացքին Ամենապատիւ Պատրիարքը Պօղոս Ծայրագոյն վարդապետին յանձնեց հովուական գաւազան:

Խորանին վրայ, ծախւն՝ Պօղոս Շ. Վ. Յաքիմեան, վաստակաւոր Կաթողիկոս Պատրիարք Յովհաննես - Պետրոս ԺՀ Գասպարեան, Գերյարգելի Տ. Միհրան Շ. Վ. Պօղոսնեան:

Արարողութեան աւարտին Եկեղեցւոյ կից Առաջնորդարանի ղահլիճին Մէջ Գերյարգելի Վարդապետը ընդունեց պաշտօնական անձնաւորութիւններուն եւ ժողովուրդին շնորհաւորութիւնները:

Մեր կարգին շերմօրէն կը շնորհաւորենք Գերյարգելի Պօղոս Շ. Վարդապետը եւ յաջողութիւն կը մաղթենք իրեն, իր նոր պաշտօնին մէց:

Պօղոս Շ. Վ. Յաքիմեան իր քարոզը
արտասանած պահուն:

Թագաղիր Ծայրագոյն Վարդապետի
կարգի տուչութիւն:

ԱՂԵՔՍԱՆԴՐԻՈՅ ԳՐԱԴԱՐԱՆԸ

Մեծն Աղեքսանդր Մակեղոնացին, իր անյայտ նեղագմանին մէջ, հաւանաբար կը խայտայ տեսնելով իր իսկ հիմնած Աղեքսանդրիա քաղաքին նորակառոյց եւ հոյակապ բաղարանը, որուն բացումը մեծ շուրով տեղի ունեցաւ 16 Հոկտեմբեր 2002-ին:

Աղեքսանդրիան, հիմնուած օրէն ի վեր ն.թ. 331-ին, եղած է ոչ միայն Ե խլսոսի նոր մայրաքաղաքը, այլ եւ լոյսի ու փոտոքեան կեդրոն մը իին աշխարհին համար:

Աղեքսանդրի վաղաժամ մահէն ետք, Պատղոմէոս Ա. Ե խլսոսի կառավարիչը եղաւ: Ան ալ Աղեքսանդրի պէս աշակերտած էր հանճարեղ ուսուցիչ ու դաստիարակ Արիստոտելի: Ան զար ացած եւ ուսումնատենչ անձ մըն էր եւ իր օրով է որ, ն.թ. 297-ին, հանրային բաղարան մը իմանելու աղափարը ծնունդ առաւ: Պատղոմէոս Ա., Տէմեքրիոսի յանձնեց իրքեր ու մա աղաքներ հաւաքելու դժուարին պաշտօնը եւ հրամայեց շուրով շինել բաղարանի շէնքը:

Ըստ իին յունական դիցարանութեան՝ Զեւսի 9 աղջկեները կը տնօրինեին խոտոքեան ու արուեստի տարրեր ճիւղերը ինչպէս օրինակ՝ երաժշտութեան, բանաստեղծութեան, բուարանութեան, վիլխովայութեան եւայլն, իսկ ուսումն ու պաշտամունքը յարակից տեղերու մէջ կը կատարուէին: Ն.թ. 295-ին Աղեքսանդրիոյ բաղարանի շէնքը եւ իր կողքի տաճարը օժուուած աստուածներու արձաններով, իրականութիւն դարձան:

Հին ժամանակ բաղարաններ ոյուրին ունեցած են Յունաստանի, Բարելոնի, Ե խլսոսի, Չինաստանի, Պարսկաստանի եւ Սուրբոյ մէջ: Սակայն, անոնք անձնական բաղարաններ էին ուր միայն մասնա էտներ կամ յունականներ կրնային պրատումներ կատարել:

Աղեքսանդրիոյ բաղարանը հանրային էր ուր աշխարհի ամէն կողմէ անձեր կրնային երբալ ու օ տուիլ հոն հաւաքուած իրքերն ու մա աղաքներէն:

Հին բաղարանները զորս յիշեցինք, իրենց երկիրներու լեզուով դուած մա աղաքներ կը պարունակին, որոնք կը վերաբերէին միայն տեղական բնոյքի նիւթերու:

Աղեքսանդրիոյ բաղարանը համաշխարհային էր, հոն կը տնօւին բոլոր բաղարակին երկիրներու մտային ար ասիքներու բնա իրները, նաև անոնց յունարէն բար մանութիւնները:

Ամէն երկրէ նոր ձեռա իրներ հաւաքելու մարմազը այնքան մեծ էր, որ բաղարանի հիմնադրութիւնէն 50 տարի ետք, Պատղոմէոս Գ-ի օրով, տաճարին կից

յաւելուածական շէնք մը շինելու կարիքը եղաւ, նորանոր իրքեր ամբարելու համար: Գիրքերուն ու մա աղաքներուն թիվը հասած էր 700,000-ի:

Այսպիսի իրաշալի բաղարանի մը անհետացման պատճառները վիճելի են մինչեւ այսօր: Երեք տրամաբանական, բայց իրարմէ դարերու հեռաւորութիւն ունեցող տարրերակներ տրուած են:

1- Ան իրդեհի բնաջնջուած է ն.թ. 48-ին, երբ Յուլիոս Կեսար Աղեքսանդրիոյ վրայ յարձակեցաւ:

2- 391-ին Աղեքսանդրիոյ Պատրիարք Թէոֆիլոս, քանդել տուած է զայն որպէս հեթանոսական կառոյց:

3- Ան իրկիզուած է 642-ին արարական արշաւանքներու ժամանակ:

Ըստ ուսումնասիրութիւններու՝ այս երեք տարրերակներուն առաջինը ամենէն հաւանականն է:

Երբ Յուլիոս Կեսար, Կղեղպատրա 7րդի օրով ծովեզերքն յարձակած է Աղեքսանդրիոյ վրայ, ան առաջին ան ամ կրակի տուած է նաւահան խստին մէջ տնուող Ե խլսուական նաւասորմիոր: Կրակը շուտով տարածուած է եւ հասած նաւահան խստին մօտ տնուող բաղարանին հակայ բուն շէնքին: Կրակէն ազատած են միայն աւելի հեռուն շինուած յաւելուածական բաղարանը ու տաճարը:

Մեծ սկանա իր Ստրաբոն, որ Յուլիոս Կեսարի մահէն 20 տարի ետք այցելած է Աղեքսանդրիա եւ մանրամասն նկարա բած է նաւահան խստը, բատրոնները եւ փոքր բաղարանը, լուս կը մնայ բուն հրաշալի բաղարանին մասին, որովհետեւ հաւանարար արդէն իսկ ոյուրին շուներ:

Գալով երկրորդ տարրերակին, ըստ տեղեկութեան, յաւելուածական շէնքին կամ փոքր բաղարանին կից տնուած տաճարին մէջ շատ մը հեթանոսական արձաններ պահուած էին: Քրիստոնեութիւնը երկրին կրօնը դառնալէն ետք, Թէոֆիլոս Պատրիարքը կուտքերը բնաջնջելու նպատակով իր հետեւորդներուն հետ յարձակած է տաճարին վրայ եւ արձաններուն կողքի մօտիկ բաղարանին իրքերն ու մա աղաքներն ալ կրակի տուած:

Երրորդ տարրերակը բաւական կասկածելի է, տրուած լլալով որ մեծ բաղարանը այրած է ն.թ. 48-ին եւ փոքր բաղարանը այրած է 391-ին, որեմն եթէ իրդեհի մը տաճածայնութիւնը կար արաբներու արշաւանքներու շրջանին, հաւանարար անձնական կամ եկեղեցիներու մէջ տնուած իրքերու մասին է:

Ամրու Իսկական եք 642-ին բաւեց Ե խպտուսը, Աղեքսանդրիան վերջնականապէս կորսնցուց իր երբեմնի փառքը: Գրեթէ 10 դար Ե խպտոսի մայրաքաղաքը եւ իհն աշխարհի լոյսի կեղրոնք ըլլալէ ետք, ան անկումի շրջան մը ապրեցաւ եւ շուտով ամայացաւ ու մոռացութեան մատնուեցաւ: Տելթայի հարավը տնուող, նորակառոյց ֆուսքաք քաղաքը եղաւ Ե խպտոսի նոր մայրաքաղաքը:

Սակայն Աղեքսանդրիան, իր անուանի բարձրանով եւ իհն աշխարհի 7 հրաշալիքներէն մէկը նկատուած իր փարոսով, միշտ հետաքրքրած է տարրեր դարերու մէջ ապրած թէ Ե խպտացի եւ թէ օտար խտնականները: Միշտ վիճաքանութիւններ եղած են անոնց քանդումին եւ անհետացման բուականներուն եւ պատճառներուն մասին, սակայն բնաւ չէ մտածուած վերական ել զանոնք:

1972-ին, Աղեքսանդրիոյ համալսարանի «Հին Պատմութեան» դասախոս Տոքք. Մուսաքափա Էլ-Ապաւատիի տուած բանախօսութիւնը իհն բադարանին մասին եւ զայն վերական նելու համար անոր ներկայացուցած ծրա իրը ընդիմանուր խանդապառութիւն ստեղծեց: Անմիջապէս յանձնաժողով մը կազմուեցաւ քննելու համար առաջարկուած ծրա իրը: Կառավարութիւնը ծովեզերքը տնուած հողատարածք մը տրամադրեց բադարանին համար եւ շուտով պատապխանատունները կապի մէջ մտան UNESCO-ի հետ, պէտք եղած նիրական աջակցութիւնը ստանալու համար:

1989-ին, նախա ահ Հոսնի Մուսաքափա եւ UNESCO-ի տնօրէնը հիմնաքարը դրին լոյսի այս համալիրին:

Համաշխարհային մրցոյք մը կազմակերպուեցաւ, որուն մասնակցեցան 77 երկիրներու ճարտարապետական զանազան հիմնարկներ: Նորվեկիական ընկերութեան մը ներկայացուցած ծրա իրը ընտրուեցաւ իրեւն «ճարտարապետական առասպել»:

12 Փետրուար 1990-ը կը նկատուի Աղեքսանդրիոյ բադարանին վերաշինութեան ծննդեան օրը: Ասուանի մէջ Տիկ. Սիրան Մուսաքափա հանդիպում մը ունեցաւ զանազան երկիրներու նախա ահներուն եւ համաշխարհային դէմքերու հետ, պէտք եղած նիրական միջոցները ապահովելու համար: Ծնորհի Տիկ. Մուսաքափի վայելած յար անքին եւ վստահութեան, աջակցութիւնները եղան արքայական: Իրաք

տրամադրեց 21 միլիոն տողար, Սէուտական Արարիա 20 միլիոն տողար, Արարական Սիացեալ Էմիրութիւնները 20 միլիոն տողար, Իշխան Թորք Իսկան Ապստ էլ-Ազիզ 3 միլիոն տողար, Օմանի Սուլթանութիւնը 1 միլիոն տողար նաեւ 6000 հազուա իւտ իրքեր ու հանրա խտարանները Ե խպտոսի պատմութեան մասին եւ Սիացեալ Նահան ները (USA) 850.000 տողար: Իսկ Նորվեկիա, Իտալիա, Չինաստան, Շարոն, Գերմանիա, Ֆրանսա, Սպանիա, Թուրքիա եւ Յունաստան մասնակցեցան նուիրելով հազուա իւտ իրքեր, կահոյք, համակար իշներ, մաաղաթներ, իրքեր, մանրաժապատէններ, արձաններ եւ ուսումնաբոշակներ:

Աղեքսանդրիոյ բադարանը ունի ինքնատիս եւ իրայասուկ տեսք: Ան բազմայարկանի հակած կիսակլոր սկավառակ մըն է զուրով շրջապատուած: Շէնքին արտաքին պատերը կրանիթով շինուած են որոնք ծածկուած են աշխարհի բոլոր լեզուներու տառերով, շեշտելու համար բադարանին համաշխարհային բնոյքը:

Շէնքին ծովահայեաց հիւսիսային ճակատի 16.5 աստիճան հակումը արեւի ճառա այրներուն ազատ մուտքը կ'ապահովէ շէնքին բոլոր յարկերէն ներս: Գրադարանին 11 յարկերուն 4-ը ստոր նունեայ են:

Այս մշակութային հոյակապ համալիրին տնօրէնն է Տոքք. Խամայիլ Սէրակէտտին:

Համալիրը շինուած է 40.000 քառակուսի մեքրի վրայ եւ արժած է 250 միլիոն տողար: Ան կը պարփակէ աստղադիտարան մը, իհն հետազօտական հիմնարկներ, չորս մասնա խտական բադարաններ, երկու մնայուն ցուցահանդէսներ, վեց արուեստի ցուցարաններ եւ ասուլիսի սրահ մը ուր երեք հազար հո ի կարելի է տեղատրել: Այս կորողային շինութեան նպատակն է ըլլալ աշխարհի պատուհանը Ե խպտոսի վրայ եւ Ե խպտոսի պատուհանը՝ աշխարհի: Մէկ խօսքով ան ժամադրավայրն է բոլոր ուսումնատենչներուն անխտիք:

Մեծն Աղեքսանդրի մահէն 23 դար ետք, Աղեքսանդրիոյ նոր բադարանին բացումով ահաւասիկ իրականացաւ տարրեր մշակոյքներ իրարու ժամօրացնելու Մեծն Աղեքսանդրի դարաւոր երազը:

Սուի Յակոբեան

Աղբիւրներ:-

- The Legend of Alexandria
- The Story of the World's Most Famous Library
- Akhbar - el - Yom cultural sector
- The vanished library
- A Wonder of the World - Luciano Canfora

- «Արեւ» օրաթերթի, արաբերէն ամսօրեայ յաւելուած թիւ 10 (58) Հոկտեմբեր 2002
- Աղեքսանդրիոյ Գրադարանին Բացումը
- Քիշամ էլ-Սասեր
- The Shores of Wisdom
- The story of the Ancient Library of Alexandria
- Derek Adie – Flower

ԱՆՈՒՆՆԵՐ ԵՒ ԱՆՈՒԱՆՈՒՄՆԵՐ ԳԱՅԻՐԵՒ ՄԵԶ ՊԵՅՆ ԷԼ-ՍՈՒՐԵՅՆ ՓՈՂՈՑԸ

«Պեյն Էլ-Սուրեյն» բառացի կը նշանակէ երկու պարհսպերու միջեւ: Ժողովուրդը այս անունը տուած է ֆաթիմեան Գահիրեի արեւմուտքը, Պապ Էլ-Շա'արիայի եւ Մուսքի միջեւ գտնուող հատուածին:

Պատմաբան Թագիետտին Էլ-Մագրիզի (1365–1441), կը յիշատակէ թէ իր ժամանակ Պեյն Էլ-Սուրեյն փողոցը կ’երկարէր Պապ Էլ-Ջաֆուրիին մինչեւ Պապ Սա’ատա. Այս փողոցին երկու կողմերը շինութիւններ կային որոնց մեկ մասը կը նայէր Խալիկին, իսկ միւսը՝ բանուկ փողոցին, Պապ Էլ-Ջաֆարային՝ Պապ Էլ-Սա’ատա, եւ այդ պատճառաւ ժողովուրդը անոր տուած էր Պեյն Էլ-Սուրեյն անունը:

Իսկ Անուններ եւ Անուանումներ գիրքին հեղինակ Մուհամմետ Զամալ Էլ-Սայէտ Մուհամմետ կ’ենթադրէ, թէ փողոցը այդպէս կոչուած է որովհետեւ կը գտնուէր երկու պարհսպերու միջեւ, որոնցմէ մեկը Գահիրեի արեւմտեան պարհսպն էր շինուած Կառուհար զօրավարին կողմէ, իսկ միւսը՝ Պուսթան Էլ-Ջաֆուրիի, որ զօրավար Կառուհար, Գահիրեի պարհսպն էր սերս մտցուցած էր: Այդ էր պատճառը որ ժողովուրդը փողոցը Պեյն Էլ-Սուրեյն կոչած էր:

Մուհամմետ Զամալ Սայէտ-Մուհամմետ
Թարգմանեց՝ Արաքսի Տեօվլեթեան

Սպորեւ, Պէյն Էլ-Սուրեյն փողոցին մասին գեղեկութիւնները, քաղուած՝ Արլաշէս Գարկաշեանի «Նիւրի Եղիպարոսի Հայոց Պարմուրիան Համար» աշխարհայրուրիան Ա. հարորէն, հրապարակուած՝ 1943-ին Գահիրէ:

Պեյն Էլ-Սուրեյն փողոցը աւելի քան չորս դար առաջ եւ մինչեւ 20-րդ դարու սկիզբը հայարճակ փողոց մը եղած է: Պէյն Էլ-Սուրեյն եւ իր շրջակայ թաղերը Գահիրէի ճոխ ու հարուստ քաղերէն եղած են:

Պէյն Էլ-Սուրեյն փողոցին մօտ, հարեր-էլ-Զուէյլա կոչուած քաղին մէջ, դպտիններու Ս. Աստուածածին եկեղեցին վրայ եղած է և խատահայ աղորիքի արդի աղօրատելիններու հնա ոյնը, Ս. Սար իս եկեղեցին, որ համաձայն Աստուածատոր Եպիսկոպոս Յովհաննէսեանի, վերանորո ուած է 1606 թուականին:

Սիմեոն դայիր Լեհացին եւս իր «Ուղի բուրիւն» հասորին մէջ կը յիշատակէ Ս. Սար իս եկեղեցին ոյուրիւնը եւ շահեկան տեղեկութիւններ կուտայ այդ ժամանակաշրջանի հայուրեան մասին: Երբ Ե խստոս հասանք կ’ըստ ան, այնչափ քաղեցինք որ յո նեցանք: Երկու ժամէն հասանք հայոց քաղը որովհետեւ քաղաքը մեծ էր եւ մարդաշատ: Հայոց քաղին մէջ դպտիք եկեղեցին մը կար որուն մօտ հայերուն մատոս մը յատկացուած էր, վերը կանանց վերնատունով եւ կղերներու յատուկ բնակութեան քաժինով:

Այս եկեղեցին մասին տեղեկութիւնները քիչ են: Ամենէն վաերական յիշատակութիւնը քարէ արձանա բուրին մըն է որ գետեղուած է 1749 թուականին եկեղեցին վերանորո ել սուսող Կամարկապղի Վահան Արայի կողմէ:

Այս քարէ արձանա բուրինը յետոյ Ս. Աստուածածին եկեղեցին աջակողմեան սպատին առցուած է:

Կամարկապղի Վահան Արա ոչ միայն եկեղեցին վերանորո ած է այլ անոր ներքին կահատրումը կատարած: Զամազան իրերու կողքին ան եկեղեցին նուիրած է Ս. Աստուածածինի եւ Ս. Յակոբի շրջանակեալ այն սրբանկարները, որոնք այժմ Ս. Գրի որ Լուսատորիչ եկեղեցւոյ իմնարքարերուն օրինութիւնը կը կատարուի. նախա ահուրեամբ Առաջնորդ Տէր Թոր ոմ Արք. Գուշակեանի:

Ս. Սար իս եկեղեցին ործած է մինչեւ 1886 թուականը, երբ արդէն 1839-ին, սկսած էր ործել Ս. Աստուածածին նորակառոյց եկեղեցին նոյն քաղին մէջ, 1828-ին կառուցուած հայկական դպրատան, ին ետան եւ հիւանդանոցին կից, ձեռներեցութեամբ այդ ժամանակուայ և խատահայոց Առաջնորդ Գարբիէլ Վրդ. Մարաշցիի:

1852-ին, Գարբիէլ Եպիսկոպոս Մարաշցի Ս. Աստուածածին եկեղեցին կից, Պէյն Էլ-Սուրեյնի հայոց Առաջնորդարանը կառուցնել կուտայ: Այս պատմական Առաջնորդարանէն ներս մօտաւորապէս 80 տարի, եւ խատահայ աղուրիք արդի պատմութիւնը կը կերտուի յաջորդական առաջնորդերու Տէր Գարբիէլ Եպիսկոպոս Մարաշցիի. Տէր Մատրէս Եպիսկոպոս Իօմիրլեանի եւ Տէր Թոր ոմ Արք. Գուշակեանի դեկապարութեամբ եւ քարերար ազ այիններու ործակցութեամբ, ինչպէս Յակոբ Աղա Միսաքեան, Կարապէտ Աղա Գայուստեան, Նուպար փաշա Նուպար, Թա ուր փաշա Յակոբեան, Տի դան փաշա Տ’Ապրո, Գրի որ Եղիայեան, Պօղոս փաշա Նուպար եւ ուրիշ շատեր, որոնք ործած են իմաստութեամբ եւ հաշուն իտուրեամբ, ապահովելով եւ խատահայ աղուրիք ներկան:

Պէյն Էլ-Սուրեյնի Ս. Աստուածածին եկեղեցին մէջ է որ 1924 Օ ոսոս 31-ին, Գահիրէի Ս. Գրի որ Լուսատորիչ եկեղեցւոյ իմնարքարերուն օրինութիւնը կը կատարուի. նախա ահուրեամբ Առաջնորդ Տէր Թոր ոմ Արք. Գուշակեանի:

Ս. Պատարա ը կը մատուցէ Աղեքս. Առաջնորդական վիխանորդ Տէր Մամբրէ. Ծ. Վրդ. Միրունեան:

Երբ 1896–1922 թուականներուն տեղի ունեցած աղերուն քերումով հայուրեան թիւր Ե խատոսի մէջ կը հասնի 10.000–35.000-ի, նոր հասնող հայերը կը հաստատուին Աղեքսանդրիոյ և Գահիրէի զանազան քաղերը. հեռու Պէյն Էլ-Սուրեյն փողոցէն ու հոն տնուող հայկական կառուցներէն: Այդ ժամանակ Պէյն Էլ-Սուրեյն այլեւս չունէր իր նախկին փայլըր եւ Ս. Աստուածածին եկեղեցին խոնաւութեան հետեւանքով վտան ատոր կը նկատուի ստուար բազմութիւն մը լարփակելու: Ուստի հայերը աստիճանաբար լրեցին Պէյն Էլ-Սուրեյն փողոցն ու շրջակայիք իրենց բնակարանները, ուր ապրած էին մօտ չորս դար:

ԵՐԱԺՇՏԱԿԱՆ ԽՄԲԱԳՐՈՒԹԵԱՆ ԵՒ ՀՐԱՏԱՐԱԿՉՈՒԹԵԱՆ ՀԵՏԶԵՐՈՎ

(ԳԱՀԻՐԵՒ ՀՔԸՄ-Ի ԴԵՐԸ)

(շարունակութիւն նախորդ թիւն)

Սփիտքի մէջ հրատարակչական ործը ունեցաւ սյատահական բնոյք եւ առաջ նաց յատկապէս անհատական ջանքերու շնորհիւ, որիշ հարց՝ թէ այս առումով կատարուեցան բարական հետաքրքրական հրատարակութիւններ: Անշուշտ, նկատի չունինք Ալան Յովհաննեսի ործերը, որոնք ունեցան ամերիկեան մեծա ոյն հրատարակչատուններու հովանաւորութիւնը:

Ուրեմն, սփիտքի մէջ, հետեւղական հրատարակութիւններու չ ոյութեան պայմաններուն մէջ, Գահիրէի Հ.Բ.Ը.Սիութեան սկսած փորձը կը տնենք խիստ ովելի: Սակայն, անիկա իր լիարժեք ու աճրողջական ծաւալը կրնայ սուանալ լոկ շարունակութեան ու հետեւղականութեան պարա ային, այլապէս ինք եւս ճակատա բակից պիտի լլայ սփիտքահայ միւս պատահական հրատարակութիւններուն:

Բայց ինչո՞ւ յատկապէս երաժշտական հրատարակութիւն: Անշուշտ այստեղ նախասիրութիւնը չէ որ կը խօսի, քանզի մեր մշակոյքի բոլոր բնա աւաններն ալ համահաւասար կարեւորութիւն ունին եւ համազօր ներ ործութիւն: Պատճառը կը խտացնենք երեք կէտի մէջ.

1.- Երաժշտական հրատարակութիւնը մեծածախս ձեռնարկ մըն է, շատ աելի ծախսալի քան եղարուեստական կամ պատմական հրատարակութիւն մը: Կարելի է եղարուեստական բականութեան ամենածաւալուն սեռը՝ վկար, հրատարակել մէկ հատորով, սակայն երաժշտական ամենածաւալուն սեռին՝ օփերային համար անհրաժեշտ է դաշնակա բութիւն (vocal score), նուա ա բութիւն (orchestral score), նուա արաններու առանձին նուա ամասեր, այսինքն՝ շուրջ 25 հատոր: Այս առումով Գահիրէի Հ.Բ.Ը.Սիութեան «Սարեմիկ Չա լը» հիմնարքամը՝ իր նիրական հզօրութեամբ եւ կանոնա իրի մշակութային ենթարաժինով, ընդունակ է նման ձեռնարկութեան մը:

2.- Գահիրէի Հ.Բ.Ը.Սիութեան վարչութեան անդամներու մեծամասնութեան խտակցութիւնը մշակութային հարցերու նկատմամբ: Որքա՞ն սփիտքահայ հիմնարկներ, ներառեալ եւ խլստահայ իին եւ նոր կազմակերպութիւններ, աչքի կը զարնեն իրենց նիրական բարեկեցութեամբ, բայց ամզօր կը մնան մշակութային, հրատարակչական հարցերու վճռական որոշումներու կապակցութեամբ:

3.- Գահիրէի մէջ, անձնապէս մեր մօս կը տնուին Երեւանի եւ Փարիզի տարբեր դիւնաններու մէջ պահպանուղ եւ հայ անհատներու մօս ապաստան տած հայ երաժշտահաններու ինքնա իր, անտիւ

արժեքաւոր ձեռա իրներու պատճեններու մեծաքանակ հաւաքածոյ մը. զորս նիրական մեծ զոհողութիւններու նով հաւաքած ենք մեր տարբեր ուղեւորութիւններուն ընթացքին:

Արդ, Գահիրէի Բարե ործականին մէջ կը համալրուին անհրաժեշտ նախադաշտալները՝ նիրականը, խտակցութիւնը ու երաժշտական հիմնանիւթը:

Անկասկած, իրաքանչիւր ործ կ'ունենայ իր հակադարձութիւնը: Պիտի ըսէի՝ հակադարձութիւն չունեցող աշխատանքը զորք է կարեւորութենէ: Այս տեսանկիւնէն, Գահիրէի Բարե ործականին երաժշտական հրատարակութիւնները միշտ չէ՝ որ միաձայնութիւն կը տնեն հասարակ ժողովուրդին մէջ, կամ պարզապէս եւ խլստահայութեան այն «բարձր» դասին մէջ՝ որուն կեանքի նպատակն ու երա ոյն հրուանքը կը կայանայ արտաքին պճնանքի եւ մսխումի մէջ: Նոյն այդ թերահաւատները կը հարցնեն՝ կարիք կա՞յ արդեօր այսքան ումար ծախսել «երաժշտութեան» համար: Աւելի լաւ չէ՝ զայն տրամադրել լայն արձա ան ։ տնող մարզական միջոցառումներու կամ ծանուցողական բնոյքի ձեռնարկներու եւ կամ հայոց պատմութիւնը (որուն մասին դոյզն աղավարն ամ ամ չունին) օտարերուն ներկայացնելու ործին: Նախասիրութիւններու շարքը կարելի է անվերջ շարունակել: Սակայն, մեր պատասխանը մէկ է՝ առաջնորդութիւնը ոչ թէ անհրաժեշտ կողմնորոշումներէ, այլ եկակեւ ընդունիլ տեղույն (Ե խպտոսի) հայկական աղութի ընձեռած հնարաւորութիւնները, առկայ նախադաշտալները, մատչելի նիրերը եւ վարչութեան արտասահմանի հետ ունեցած յարաբերութիւնները: Նախապատուութիւն չտալ վերոյիշեալ բնա աւաններէն ոչ մէկուն, այլ բոլորը դիտել համահաւասար կարեւորութեամբ ու կշխով:

Հարց կը ծա ի: Ի՞նչ տպա թել: Տսկա թել համբաւ վայելող ու միշտ կատարուող յայտնի ստեղծա ործութիւնները, հանրածանօր երաժշտահաններու անտիւ երկնի՞ր, թէ՝ պատմութեան դաժան ճակատա իրի բերումով անիրաւորեն մոռացութեան մատնուած նորայայտ երաժշտահանի մը անծանօր ործեր: Առաջին պարա ան հաստատօրէն ունի ործնական-առեւտրական միտուննաւորութիւն եւ դուրս է Գահիրէի Բարե ործականին հետեւած ուղութիւննեն: Երկրորդը, անկասկածորէն բաւիչ է եւ խիստ անհրաժեշտ: Իսկ երրորդին մէջ անվերապահօրէն բաքնուած է երաժշտա խտական « խտ»-ը, կորսուած անձ մը յայտնաբերած լլայլու անհուն բերկութիւնը, ստեղծա ործական արկածախնդրութիւնը: Բացի Չուկէլի դաշնակի մանրանուածներէն, Բարե ործա-

կանի երաժշտական հրատարակութիւնները ցարդ կը դասուին երկրորդ տարատեսակին մէջ: Սակայն, յետա ային, երրորդին դիմելը պիտի բացայատէ ստեղծա ործական նոր հեռանկարներ, պիտի ամրապնդ ու ընդարձակէ հետախուզական որոնումներուն ոլորտը:

Բարե ործականի երաժշտական հրատարակութիւնները կը հետեւին քննական խմբա բութեան ուղղութեան: Պատճառը պլարգ է՝ ներկայացնել ձեռա իրը իր հարազատութեամբ, առիր տալով կատարել ձեռա բական ու խմբա բական մեկնաբանութիւններ եւ առաջարկել լուծումներ:

Հայկական շրջանակներու մէջ նոյնիսկ մասնա իտական մակարդակով, շփորութիւն մը կայ քննական խմբա իրին եւ... բաշարութեան մէջ: Նոյնիսկ, այնպիսի երաժշտա էստ մը ինչպիսին է Նիկոլոս Թահմիգեան, «Արշակ Բ.»—ի մեր քննական խմբա բութիւնը համարած է ոչ այլ ինչ քան բաշարութիւն (Տե՛ս Նիկոլոս Թահմիգեան, «Տի բան Չուհանեան, կեանը եւ ստեղծա ործութիւնը», Փասաւեան, 1999, էջ 207): Անմիջապէս անելցնենք՝ որ այս կարծիքին համամիտ են նաև ուրիշներ՝ որոնք, սակայն, բաւարարուած են ոչ բաւոր առարկութիւններով: Մենք այստեղ չենք խօսիր մեր խմբա բութեան խտական մակարդակին մասին, որ հաւանաբար, մեր անձնական կարողութիւններու սահմանափակուածութեան պատճառով ըլլայ թերի ու անկատար: Մակարդակն ու սկզբունքը երկու տարրեր հան ամանքներ են: Միջազ ային երաժշտա խոռութեան մէջ այսպիսի հարց նոյնիսկ չէ բարձրացուած, քանզի յստակ է խմբա բութեան եւ բաշարութեան տարրերութիւնը: Բայց քանի որ հայկական երաժշտա խոռութեան մեծա ոյն ներկայացուցիչներն մէկը Ն. Թահմիգեան վստահօրէն կը շփոք այս երկու բոլորովին տարրեր քնա աւառները, անհրաժեշտ կը սեպենք երկու խօսքով բացատրել անոնց... տարրերութիւնը: Եւ քանի որ խօսքը «Արշակ Բ.»—ին մասին է, պատասխաննենք այս նոյն օփերային օրինակով, թէեւ բոլոր մանրանամութիւնները արդէն յիշատակած ենք հրատարակութեան ծանօթա բութիւններուն մէջ:

«Արշակ Բ. օփերայի ձեռա իրները կը տնուին Երեւանի Գրականութեան եւ Արուեստի քան արանին մէջ: Այնտեղ ապաստանած են նախեր անքին նուա արաններու առանձին ծայնամասերը եւ ոչ թէ ամրողական նուա ա բութիւնը: Կը տնուին նախերանքի կար մը նուա արաններու տարրեր ժամանակներու ընթացքին բուած եւ ընթօրինակուած անթուակիր ձեռա իրներ, որոնք նկատելի տարրերութիւններ ունին իրաբն: Հետեւարար, անհրաժեշտ էր ընտրել ձեռա իրներուն ամենէն արժանահաւատը: Բաց աստի, նուա արաններէն քանի մը էջ կորսուած է, կամ առ նուազն չէ հասած քան արան: Վերջինները կը կազմեն նախեր անքին ջնջին տոկոսը, բայց, այնուամենայի, անհրաժեշտ էր զանոնք վե-

րական նել հետեւելով Չուհանեանի ործիքաւորումի ոճին:

Ուրիշ հարց մը եւս: Թան արանին մէջ կը տնուի բուն օփերայի նուա ա բութիւնը, իսկ հեղինակային ինքնա իր դաշնակա բութեան (vocal score) լոկ Ա. արարը եւ Դ. (Վերջին) արարին սկզբը: Կը պարզուի, որ այս դաշնակա բութիւնը՝ ժամանակա բական հերթականութեան առումնվ, կը նախորդէ նուա ա բութիւնը, որով ամրողական նուա ա բութեան յօրինումին ժամանակ հեղինակը ներմուծած է որոշ փոփոխութիւններ: Յատակ է, որ նախապատուութիւնը պէտք է տրուի նուա ա բութեան եւ փոփոխութիւններ կատարուին դաշնակա բութեան մէջ: Սակայն, դաշնակա բութիւն մը կը կազմէ նուա ա բութեան խտացուած կրկնօրինակ մը, որը յաճախ կը ջնջովին դաշնակի նուա ին համար անմատչելի շերտերը: Արդ, նուա ա բութեան ո՞ր շեշտերը աւելցուած են դաշնակա բութեան յդացումն եսոք, եւ որո՞նք արդէն հեղինակի յդացքին մէջ ոյութիւն ունեին դաշնակա բութեան յօրինումին ժամանակ: Այսինքն, հեղինակային դաշնակա բութեան ո՞ր տոկոսը պէտք էր պահպանել մեր հրատարակութեան մէջ: Այլու, ի՞նչ սկզբունքով պէտք էր կատարել դաշնակա բութեան մեզի շիասած մասերը (Բ., Գ. արարներ եւ Դ.-ի մնացեալ մասը): Եւ այսպէս, նաև բազում հարցեր:

Մեր նյատակը չէ «Տեղեկատու»—ի էջերուն մէջ պատասխանել այս հարցերուն (զանոնք կարելի է տնել հրատարակութեան ծամօքա բութիւններուն մէջ), այլ պարզապէս ցոյց տալ թէ «Արշակ Բ.»—ը՝ ինչպէս միջազ ային հոչակ վայելող իրարանչիր օփերա, կարիք ունել խմբա բութեան: Խմբա բութիւնն անհրաժեշտ էր ոչ երբեք մեծատաղանդ երաժշտահանի կարողութիւններուն սահմանափակուածութեան պատճառով (յայտնի է Չուհանեանի եղարուետական ու արիետավարժական բարձր մակարդակը), այլ միայն տպա բութեան մը անհրաժեշտ, միջազ այնօրէն ընդունուած չափանիշերու կիրառումին տեսանկիւնէն: Կը կրկնենք, բոլորովին այլ հարց է թէ յաջողած ենք մեր ործին մէջ թէ ոչ:

Խմբա բութեանն եսոք կու այ հրատարակչական (publishing) աշխատանքը: Տեսնենք՝ Encyclopædia Britannica՝ հանրա խտարանը ինչպէս կը սահմանէ հրատարակչութիւնը. «Հրատարակչութիւնը, ընտրութիւնը, վերարտադրութիւնը եւ շրջանառութիւնն է բաւոր նիւթի մը: Անիկա աւելի իին է քան տպա բութիւնն ու բուլղը, թէեւ նոր ժամանակներուն ան ենթակայ դարձաւ երկութիւն ալ»:

Ուրեմն, հրատարակչութիւնը ամրողական, իրար լրացնող շղթաներու յաջորդականութիւն մըն է: Հրատարակչատուները կրնան ունենալ կամ չունենալ սեփական տպարաններ: Անոնք կրնան ըլլայ միաժամանակ մեկենաս հովանաւորները, կամ իիմնուիլ այլ

մեկենասներու հովանաւորութեան վրայ: Մէկ խօսքով, հրատարակչական աշխատանքը կազմակերպուած, յստակօրէն ծրա դուած խմբաւորումի մը որդունելութեան արդիւնքն է:

Որքանո՞վ այս դրոյթները կը համապատասխանեն Հ.Բ.Ըլիութեան որդունելութեան: Նախ, ըսենք որ Բարե ործականի «Սարենիկ Զա լր» հիմնադրամը մեկենասն է այս հրատարակութիւններուն, որով լիովին լուծուած է հարցին նիրական կողմբ: Իսկ, տպա դուրինը տեղի կ'ունենայ Գահիրէի լաւա ոյն տպա դաստիներուն մէջ: Բարե ործականը նաև կը հետեւի նախատպա դական պատրաստութիւններուն եւ կը հսկէ տպա դական աշխատընթացին: Սակայն Բարե ործականը ըլլալով ոչ-շահութաբեր (non profit) հաստատութիւն մը, վերջին՝ յետտպա դական փուլը, բնականաբար, կը ստանայ տարրեր ընթացք մը: Գիրքերը նուիրաբար կ'առաքէ հայկական եւ օտար դադարանները եւ հեղինակաւոր մասնա էտներու: Այնուամենայնի, էք այս առաքելութիւնը լաւա ոյն կերպով ի կատար ածելու համար, անհրաժեշտ է իտական ծանուցումի (advertisement) ու քաշխումի (distribution) համակար ի ստեղծումը, որուն համար անհրաժեշտ են համալսարաններու մէջ այս ճիշտերուն հետեւած մասնա էտներու խմբակ մը, բան մը, որ՝ Բարե ործականի ներկայ պայմաններուն քերումով, կը թոյի ըլլալ վաղաժամ: Սակայն, կարենորը անոր հասնելու ձ տումն է՝ զոր կը տնենք իր ործունելութեան մէջ: Անկասկած, մշակութային կենդունի մը հիմնադրումը, որուն նախա իծերը լրջօրէն կը բննարկէ վարչութիւնը, մեծապէս պիտի նպաստէ ամրապնդելու հրատարակչական տարրեր փուլերուն ամրող զականութիւնը, հաստատէ որդընթացի հետեւողականութիւնը եւ զար ացնէ իտական համակար ը:

Հետեւարար, իր ընդհանուր կորա իծով, Բարե ործականի երաժշտական-հրատարակչական աշխատանքը արդէն մեծ տարրութիւններով սկսած է ործել եւ ծրա դուած է յառաջ մղել դաւիչ հեռանկարներով:

Բարե ործականի երաժշտական հրատարակութիւնները ունեցան իրենց դրական արձա ան ները: Այս առընչութեամբ տարուեցաւ համեստ աշխատանք մը, որ սկսաւ 2001-ին վերջերը, աշխարհասփիւր հայկական թերթերուն յդուած մանուկի պաշտօնական հաղորդա դրուեամք մը: Այնուհետեւ, մեզի հետ կատարուած երեք հարցագրոյցներու ընթացքին (Երեւան-Լու Անձելլըսի «Լու Անձելլը 24 ժամ» հայկական հեռատեսիլի կայան, Յունուար 2001, հաղորդավարուիկ Լամարա Դուկասեան, Թէյրութի «Զարքօնք» օրաթերը, 24 Մարտ 2001. Երեւանի «Հայաստանի Զայն» ձայնասփիւրի կայանի «Հայրենիք-Սփիւր» հաղորդում, Յունիս 2001, հաղորդավար՝ Վարուժան Ռոկանեան) բացատրեցինք Բարե ործականի տարած ործունելութիւնը, որոնց հետեւ

տանրով ստացանք բազմաթիւ նամակներ: 2001 Մայիս 3-ին, Փարիզի Ա. Մանուկեան Մշակութային Կեդրոնին մէջ տուած մեր դասախոսութեան ընթացքին, ցուցադրեցինք Վերոյիշեալ բոլոր հրատարակութիւնները (33 հատոր), որոնք հետաքրքրութիւն յառաջացնին ներկաներուն մէջ: Ի վերջոյ, հայկական երաժշտական միջավայրերու մէջ որոշ տարածում վայելող «Ծիծեռնակ» երաժշտական եռամսեայի Ա. եւ Բ. թիւերուն մէջ (Յունուար եւ Ապրիլ 2001) նշուեցաւ Բարե ործականին դերը, աւելցնելով այդ իրքերը ցանկացողներուն քանակը:

Ամենակարենոր՝ 2001 Սեպտեմբերին, Գահիրէի Բարե ործականի տպա դած «Արշակ Բ.»-ի հիման վրայ կ'իրականացուէր Սան Ֆրանսիլո Օփերայի «Արշակ Բ.» օփերային բնա դային առաջին բեմադրութիւնը: Այս առքի օփերայի բատրոնի ան լերէն լեզուով տպուած յայտա իր- բրոյլի անուանացանկին լիսավերեւը կը դրոշմուէր Գահիրէի Հ.Բ.Ըլիութեան «Սարենիկ Զա լր» հիմնադրամին անունը՝ իրեւ հրատարակիչ: Կ'արժէ նշել որ Սան Ֆրանսիլո Օփերան կը հանդիսանայ աշխարհի լաւա ոյն օփերային ընկերութիւններէն մէկը:

Աշխարհի տարածքին կը տնուին շորջ հազար՝ իսկ Սիացեալ Նահան ներու մէջ աւելի քան երեք հարիւր օփերայի բատրոններ:

Սան Ֆրանսիլո Օփերան կը հանդիսանայ աշխարհի տաս մեծա ոյններէն՝ եւ Սիացեալ Նահան ներու շորս լիաւորներէն մին:

Արդ, հաղորդակցական (media) նուազա ոյն աշխատանք մը արդէն տարուած է: Կը մնայ երաժշտական-խմբա դական թական ործունելութիւնը յառաջ մղել միեւնոյն ո նորութեամբ ու քափով, անոր տալով ընդ դկուն ու համապարփակ բնոյր:

Կարենոր՝ շտարուիլ խարուիկ պատրանքներու հմայքէն, ըլլալ ինքնամփուփ, հեռու ծանուցողական մեծ յայտարարութիւններէ (առանց երբեք դրժելու ծանուցումի պատշաճ եւ հաւասարակշիռ ընթացքը), իտակցի՝ որ աշխատանքը կը տարուի ոչ թէ տարածումի, հոչակի եւ ինքնափառաբանումի համար, այլ նախ եւ առաջ նեղեցիկ ործ մը կատարած ըլլալու խոր համոզումով, մեր մշակոյթին աննշան ծառայութիւն մը մատուցած ըլլալու բարձր իտակցութեամբ, հայկական արուեստի նոր, արժեքաւոր էջ մը բացայատած ըլլալու անդրուելի տեմչանքով:

ՀԱՅԿ ԱԽԱԳԵԱՆ
(2 վերջ)

ԸՆԴՈՒՆԵԼՈՒԹԻՒՆ - ԹԵՅԱՍԵՂԱՎԻ Ի ՊԱՏԻՒ 2001-2002-Ի

ԵԳԻՊՏԱՀԱՅ ԳԵՐԱԶԱՆՑԻԿ ՈՒՍԱՆՈՂՆԵՐՈՒՆ

ԳԱՀԻՔԵ

Հին շաբթի 21 Նոյեմբեր 2002-ի երեկոյեան ժամը 7-ին, Գահիրէի ՀԲՀՄ-ի վարչութիւնը Հելիոպոլսյ ՀՄՀՄ ՆՈՒՊԱՐԻ հաւաքավայրին մէջ կազմակերպած էր 2001-2002 տարեշրջամի երազանցիկ ուսանողներու ի պատի պատուասիրութիւն մը, որուն ընթացքին տեղի ունեցաւ պար ։ Կատարում եւ մրցանակարաշխութիւն։

Սոյն ձեռնարկին յատուկ հրաւերին պատսախանած էին երազանցիկները եւ իրենց պարա ամերէն կոկիկ քազմութիւն մը, շուրջ 80 հո ի, որոնք նստած էին, նախապէս յարդարուած քաղցրաւենիներով եւ կարկանդակներով բեռնաւորուած սեղաններու շուրջ։

Պատուոյ սեղանին շուրջ տեղ րաւած էին, ՀԲՀՄ-ի ատենապետ պլ. Պերճ Թէրզեան եւ իր տիկինը, ՀՄՀՄ ՆՈՒՊԱՐԻ ատենապետ պլ. Հրաչ Սիմոնեան եւ իր տիկինը, ՀԲՀՄ-ի Ե խպոսի Շրջանակային Յանձնաժողովի երիցա ոյն անդամ եւ նոյն մարմնին ատենադպիք՝ պլ. Յակոր Մար արեան եւ տիկինը, Նուսպարեան Ազ ային վարժարանի Տնօրինուի Տոք. Հրամանական գործադրութիւն Սոք. Հրամանական գործադրութիւն Տնօրինու պլ. Սիմոն Չամբէրէ Պետեան։

Շուրջով սկսաւ թէյի սպասարկութիւնը, որուն աւարտէն ետք երեկոյին բացումը կատարեց ՀԲՀՄ-ի ատենապետ պլ. Պերճ Թէրզեան, որ իր խօսքին մէջ շեշտոց կարեւորութիւնը ազ ային արժէքներու եւ աւանդութիւններու պահապնումին։ Ան նոյնպէս շեշտը դրաւ հայերէն լեզուի կարեւորութեան վրայ, որպէս ազ ապահպանումի կարեւոր ազդակներէն մին։ Ապա, ան երազանցիկներուն մաղթեց յաջորդութիւն իրենց կեանքի յառաջիկայ հան րուաններուն, մաղթելով, որ անոնք կապուած մնան հայութեան, հայ ընտանիք կազմեն, իրենց զաւակները հայ մեծցնեն եւ անոնց փոխանցեն հայ եկեղեցին եւ հայրենիքին սէրն ու հայկական աւանդութիւնները։

Օրուան պատ ամին որպէս հաստատում, ՀԲՀՄ-ի վարչութիւնը եղեցիկ աղափարը ունեցած էր

ցուցադրելու Հայաստանի հանրային հեռուստատեսութեան Հ-1 կայանն հեռավորուող «Կէս Գիշերային Շնորհաց» յայտա թէն արձանա րուած հարցագրոյցի մը տեսերիկը։

Հարցագրոյցը կատարուած էր փարիզաբնակ Տոք. Վի Էն Կարապետեանի եւ իր տիկնոց՝ ինչպէս նաև իրենց վեց զաւակներուն հետ։

Հարցագրոյցին ընթացքին Տոք. Կարապետեան կը ներկայացնէր իր կեանքը, կը բացարեր թէ միայն 16 տարեկանին հայերէն սորված էր, ամուսնացած իր հայացած ֆրանսուի տիկնոց հետ եւ թէ ինչպէս անոնք յաջողած են փարիզեան միջավայրին մէջ ազ ային զ ացումներով հարուատ 6 հայախօս զաւակներ մէծցնել։

Տեսերիկին ցուցադրութիւնը ունեցաւ շատ խանդակափշ անդրադարձ եւ ներկաներէն շատերը ուզեցին տեսերիկէն անձնական օրինակներ ունենալ, զորս վարչութիւնը ժամանակ մը ետք տրամադրեց իրենց։

Տեսերիկի ցուցադրութիւնէն յետոյ տեղի ունեցաւ պար ։ Կատարում եւ մրցանակարաշխութիւն ձեռամբ ՀԲՀՄ-ի Գահիրէի վարչութեան անդամներուն։

Տոտորե կը ներկայացնէն Գահիրէի 2001-2002 տարեշրջանի երազանցիկ հայ ուսանող ուսանողութիւններու ցանկը եւ իրենց աւարտած ուսումնական հան րուանները։

Ե. Նախակրթաբան

1- Ռիքա Բիզանտի Զաքարեան	94.7 % Նուպարեան
2- Ջրիս Հրայր Շահրոգեան	91.1 % Գալուստեան
3- Անքուան Ժորժ Թազա	91.1 % Տը Լա Սալ

Գ. Պատրաստական

1- Նարինե Խաչատոր Անետանեան	91.7 % Նուպարեան
	(Զարունակութիւն էջ 14)

ՀԲՀՄ-ի Գահիրէի Վարչութիւնը
«Սաթեմիկ Ծ. Չագըր» հիմնադրամի
«Ուսումնական Գերազանցութեան
Վկայագիր» ստացած Գահիրէի
ուսանողներուն հետ։

Դատուոյ Սեղանը

Զախեն՝ Տիար Վահե Վարժապետեան, Տոքթ. Յերմինէ Վարժապետեան, Տիկին Վիվիան Սիմոնեան, Տիար Յրաչ Սիմոնեան, Տիար Պերճ Թերզեան՝ Ելոյթի պահուն, Տիկին Սեղա Թերզեան, Պր. Սիմոն Չամբերթեսեան, Տիար Յա- կոր Մարգարեան, Տիկին Ալիս Մարգարեան:

Տիար Օսիկ Պոլըքտանեան կը շնորհաւորէ Արթօ Պոլը- տանեանը:

Տիար Օսիկ Պոլըքտանեան Ջրիս Շահրողեանի մրցա- նակը յանձնած պահուն:

Տիար Մարտիկ Պալաեան կը շնորհաւորէ Ալիս Նազա- եանը:

Տիար Մարտիկ Պալաեան կը շնորհաւորէ Յուրի Պալթա- եանը:

Տիար Մարտիկ Պալաեան կը շնորհաւորէ Նարինէ Աւ- տանեանը:

Տիար Միսաք Զէճենեան Նաթալի Ասլանեանի յանձնելէ ետք վկայագիրն ու մրցանակը:

Տիար Միսաք Զէճենեան կը շնորհաւորէ Յովիաննես Քիւկիանճեանը:

Տիար Միսաք Չեչճնեան Թալին Արթինեանի կը յանձնէ վկայագիրն ու մրցանակը:

Տիար Միսաք Չեչճնեան Լուսի Գասապեանի կը յանձնէ վկայագիրը:

Տիար Նորայր Տեօվլեթեան կը շնորհաւորէ Մարկրիթ Պետեանը:

Տիար Նորայր Տեօվլեթեան Ոհթա Բիւզանդեանի կը յանձնէ մրցանակն ու վկայագիրը:

Տիար Զրիստափոր Միքայելեան կը շնորհաւորէ Մանուկ Ալետիսեանը:

Տիար Զրիստափոր Միքայելեան Ալին Ասլանեանի վկայգիրը յանձնած պահուն:

Տիար Զրիստափոր Միքայելեան կը շնորհաւորէ Անթուան Թազան:

Տիար Կարօ Վարժապետեան Արմեն Վարժապետեանի կը յանձնէ վկայագիրն ու մրցանակը:

Գ. Երկրորդական

1- Լիւսի Էտուար Գասապեան	98.8 % Նույարեան
2- Մարկրիք Կարապետ Պէնեան	95.7 % Նույարեան
3- Ալին Պերճ Ավլանեան	94.6 % Նույարեան
4- Թալին Մարզպետ Արքինեան	94.4 % Գալուստեան
5- Գեղամ Աւետիս Շղալեան	94.4 % Ժեղուիք
6- Հովիթ Համազասպ Պալքայեան*	92.3% Պողոսեան
7- Արքօ Օննիկ Պլըքտանեան	91.8 % Ժեղուիք
8- Մանուկ Օս ար Աւետիսեան	90.6 % Նույարեան

* Մրցանակը Գահիրէի հանդիսաբեկան ստացած

IGCSE

1- Յովհաննէս Խաչիկ Ջիլիանձեան	115.6 %
-------------------------------	---------

Համալսարան

1- Ալին Հայկ Նա աշեան	Գերազանց
2- Նարալի Գալուստ Ավլանեան	Գերազանց
3- Արմէն Վահէ Վարժապետեան	Ծառ լաւ

ԱՂԵՔՍԱՆԴՐԻԱ

Այս երկրորդ տարին է որ ե խպտահայ երազանցիկ ուսանողներ կը պար եւարտուին ՀԲԸՄ-ի Գահիրէի Մասնաճիւղին հաստատած «Սարենիկ Շ. Զա լր» Հիմնադրամի «Ուսումնական Գերազանցութեան Վկայա իր»ով եւ նիրական մրցանակով:

Ծարաք 30 Նոյեմբեր 2002-ին յ.մ. ժամը 7.00-ին ՀԲԸՄ-ի Աղեքսանդրիոյ Մասնաճիւղի վարչութիւնը ի պատի Աղեքսանդրիոյ երազանցիկ ուսանողներուն, կազմակերպած էր ընդունելութիւն-թէյասեղան մը, Սիուրեան «Նազարէք Զամպաքեան» լսարանին մէջ:

Այս առիթով Գահիրէն ժամանած էին ՀԲԸՄ-ի Ե խպտոսի Շրջանակային Յանձնաժողովի եւ Գահիրէի մասնաճիւղի ատենապետ՝ Տիար Պերճ Թերգեան, Գահիրէի մասնաճիւղի փոխ ատենապետ՝ Տիար Օննիկ Պլըքտանեան եւ ատենադպիր՝ Տիար Մարտիկ Պալաեան:

ՀԲԸՄ-ի Աղեքսանդրիոյ մասնաճիւղի ատենապետ՝ Տիար Սար իս Վարձպետեան եւ վարչական անդամներ դիմաւրեցին իրենց հիմքերը, որոնց կար ին՝ Աղեքսանդրիոյ ին եւոր հովի Արժ. Տէր Գրի որ Քինյ. Մուրատեանը, Հայ Աւետարանական Եկեղեցւոյ քարոզիչ՝ Տօք. Սամուկ Խունկանեանը, Աղեքսանդրիոյ ազ ային իշխանութեան անդամներ, միուրիւններու ատենապետներ, Պողոսեան Ազ ային Վարժարանի Տնօրէնուիին եւ ին արարձութեան Ատենապետուիին, երազանցիկներու ծնողներ ու ՀԲԸՄ-ի անդամանաժողովիներ:

Երեկոյին սկիզբը ՀԲԸՄ-ի Աղեքսանդրիոյ մասնաճիւղի ատենապետ՝ պր. Սար իս Վարձպետեան, հրատիրեց պր. Պերճ Թերգեանը խօսք առնելու:

(Այստեղ կրկնութիւնն է խոսափելու համար զանց կ'առնենք պր. Պերճ Թերգեանին եղոյին մասին մեր բրակիցին տեղեկա դրութիւնը, քանի որ անոր բովանդակութիւնը կը դաշնայ պր. Թերգեանին նախապետ Գահիրէի մէջ ունեցած եղոյին ծիրին մէջ):

Ապա, տեղի ունեցաւ նախապետ Գահիրէի մէջ ներկայացուած տեսերիզի ցուցադրութիւնը, որ դարձեալ մէծ հետաքրքրութեամբ դիտուեցաւ ներկաներուն կողմէ:

Տեսերիզի ներկայացումէն եւոք 2001-2002 ուսումնական տարեշրջանին երազանցիկ ուսանողները, Աղեքսանդրիոյ ՀԲԸՄ-ի ատենապետ պր. Սար իս Վարձպետեանի, Փոխ ատենապետ Տօք. Կարօ Անսուրեանի եւ Գահիրէի քոյր մասնաճիւղի պատասխանատուններուն ձեռքով ստացան իրենց վկայա իրներն ու մրցանակները:

Հանդիսաբեկան աւարտին, ներկաները հիմրասիրուեցան թէյով եւ քաղցր ու աղի խմորեկներով:

Ծնորհակալութիւն բոլոր անոնց որոնք սատար հանդիսացան այս ընդունելութեան յաջողութեան:

Ստորեւ կը ներկայացնենք Աղեքսանդրիոյ 2001-2002 տարեշրջանին երազանցիկ հայ ուսանող ուսանողուիիներու ցանկը եւ իրենց աւարտած ուսումնական հան դրանները:

Ե. Նախակրթաբան

1- Յովիկ Արքին Գանձեան	93.7 % Պողոսեան
2- Մանուկ Սամուկ Խունկանեան	90.5 % Պողոսեան

Գ. Պատրաստական

1- Ալին Սքանտար Ժողէք	93.2 % Պողոսեան
2- Ջրիստին Լեւոն Փափազեան	90.4 % Պողոսեան
3- Դալար Վահէ Պէնօհանեան	90.0 % Պողոսեան

Գ. Երկրորդական

1- Ջրիստափոր Արքին Գանձեան	94.7 % Պողոսեան
----------------------------	-----------------

IGCSE

1- Դանիա Յարութիւն Արքինեան	92.5 %
-----------------------------	--------

Համալսարան

1- Նորա Նույար Ծահպազեան	Ծառ լաւ
--------------------------	---------

Ն. Գ.

Պրն. Պերճ Թերզեան Ելոյթի պահուն:

Տիար Սարգսի Վածառետեան գերազանցիկ Դասիա
Կրթիսեանին կը յանձնէ վկայագիր - մրցանակը:

Պր. Օսիկ Պլըքտանեան կը շնորհաւորէ գերազանցիկ
Ալեն Մքանտարը:

Պր. Օսիկ Պլըքտանեան Թրիստափոր Գանձեանի
մրցանակը յանձնած պահուն:

Տօքթ. Կարապետ Անսուրեան Նորա Շահպազեանին կը
յանձնէ վկայագիր - մրցանակը:

Տօքթ. Կարապետ Անսուրեան Մանուկյանեանին
կը յանձնէ վկայագիր - մրցանակը:

Աղեքսանդրիոյ գերազանցիկներէն Դալար Պետօհանեան
ՀԲՀՍ-ի Գահիրէի Եւ Աղեքսանդրիոյ պատասխանա-
տուններուն հետ:

Գերազանցիկները Աղեքսանդրիոյ Եւ Գահիրէի գոյգ
վարչութիւններու պատասխանատուններուն հետ:

ՀՀ ԼՐԱՏՈՒԱԿԱՆ ՄԻՋՈՑՆԵՐՈՒՄ

ԿԱՐԳ ՄԸ ԱՇԽԱՏԱԿԻՑՆԵՐՈՒՄ ԱՅՑԸ ԵԳԻՊՏՈՍ

ՀՀ մօտ Եգիպտոի դեսպան Պաքր Էլ Ամմարիի նախաձեռնութեամբ, Դեկտեմբեր 19-26, Քայաստանի լրատուական միջոցներու կարգ մը աշխատակիցներէն կազմուած պատուիրակութիւն մը Եգիպտոս այցելեց:

Այս այցելութեան նպատակն էր հայ-Եգիպտական բարեկամութեան հասարակական կազմակերպութեան նախագահ, Պր. Պուշկին Սերոբեան, Քայաստանի հեռուստատեսութեան (Հ1) «Բաքելինից Յետոյ» հեղինակային հաղորդաշարի դեկավար Օր. Թեղփանիա Վարդանեան, «Ազգ» օրաթերթի խմբագրի տեղակալ Պր. Յակոբ Ծովիկեան եւ տեսաժապաւենի լուսանկարիչ Կարեն Ազատեան:

Պատուիրակութիւնը հանդիպումներ ունեցաւ Եգիպտական զանազան պետական կառոյցներու բարձրաստիճան պաշտօնատարներուն հետ:

Այս ընթացքին անոնք տեսակցութիւններ ունեցան ի միջի այլոց հետեւեալներուն հետ:

- Պր. Ատել Ապտել Ազիզ - Չքուաշրջիկութեան խթանման կազմակերպութեան նախագահ

- Պր. Զահի Քառաս - Պատմական յուշարձաններու գերագոյն խորհուրդի գլխաւոր քարտուղար

- Ն.Գ. Պր. Ամր Ֆարուք Քասան - Եգիպտոսի արտաքին գործերու նախարարութեան ՎՊՅ-ի երկիրներու հետ թերլիք հա-

մագործակցութեան հիմնադրամի գլխաւոր քարտուղար

- Պր. Նապիլ Օսման - Տեղեկատուութեան կազմակերպութեան նախագահ

- Պր. Քասան Քամետ - Ռատիոյի եւ հեռուստատեսութեան միութեան նախագահ

- Տոքթ. Մուհամետ Էլ Սահտ Սալեմ - Ասիական ուսումնասիրութիւններու կեդրոնի տնօրին

- Տոքթ. Մուսթաֆա Էլ Ֆիքի - Խորհրդարանի արտաքին կապերու յանձնաժողովի նախագահ

- Տոքթ. Մուհամետ Ղամրաուի - Ներդրումներու գլխաւոր կազմակերպութեան նախագահ

- Տոքթ. Ապտ Էլ Մընեմ Սաքր - «Ալ Ահրամ» քաղաքական եւ ռազմավարական ուսումնասիրութիւններու կեդրոնի տնօրին

Սոյն հանդիպումներուն անդրադարձած է հեռուստատեսութեան Նայլ Թի Վի կայանը:

Դեկտեմբեր 24-ին ՀՀ-ի դեսպանատան մէջ Եգիպտահայ մամուլի ներկայացուցիչներուն հետ կայացած հանդիպումին ընթացքին, պատուիրակութեան անդամները պատմելով իրենց տպաւորութիւնները, նշեցին թէ Եգիպտացի բարձրաստիճան անձնաւորութիւններու հետ տեղի ունեցած այս տեսակցութիւնները վստահօրէն յաջողութեամբ պիտի իրականացնեն այցելութեան նպատակը, որ փոխադարձ կապերու խորացումն է:

ՀԱՅՈՑ ԳԻՐԵՐՈՒ ԳԻՒՏԻ 1600-ԱՄԵԿԻՆ ՆՈՒԻՐՈՒԱԾ ՅՈՒՇԱԴՐԱՄԸ ԿԸ ՄՏՆԵ ՇՐՋԱՆԱՌՈՒԹԵԱՆ ՄԵԶ

ՀՅ Կեդրոնական Դրամատունը 23 Նոյեմբեր 2002-ին շրջանառութեան մէջ դրած է 10.000 դրամ անուանական արժեքով ոսկեայ նոր յուշադրամ մը, որը նուիրուած է Յայոց Գիրերու ստեղծման 1600-ամեակին:

Ըստ Կեդրոնական Դրամատան մամուլի ծառայութեան տեղեկատուութեան, յուշադրամին դիմերեսի հայելափայլ դաշտի կեդրոնին՝ անհարթ Փոնին պատկերուած են հայկական այբուբենի տառերը: Շրջագիծին ձախ կողմը «ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՅԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹԻՒՆ» հայերեն մակագրութիւնն է, կեդրոնը՝ թողարկման տարին «2002», աջ կողմը՝ անուանական արժեքը, «Տասը Յազար Դրամ»:

Յուշադրամին դարձերեսի հայելափայլ դաշտին կեդրոնը Մատենադարանի շենքին եւ Մեսրոպ Մաշտոցի յուշարձանին ուռուցիկ պատկերներն են (անփայլ մակերեսով) եւ «1600-ԱՄԵԿԻՆ» գրութիւնը: Շրջագիծին ձախ կողմը «ՀԱՅՈՑ ԳԻՐԵՐՈՒ ԳԻՒՏԻ» մակագրութիւնն է, աջ կողմը՝ «1600-th ANNIVERSARY OF ARMENIAN ALPHABET» մակագրութիւնը: Յուշադրամին դիմերեսը եւ դարձերեսը եզրափակուած են ուռուցիկ շրջագիծով: Յուշադրամին եզրաշուրթը ատամնաւոր է: Յուշադրամը պատրաստուած է 999 յարգի ոսկի, կը կշռէ 8.6 կրամ եւ ունի 22.0 մմ տրամագիծ: Այս յուշադրամին թողարկուած է 1000 հատ միայն:

Հ.Բ.Ը. - ԳԱՅԻՐԵ «ՍԱԹԵՆԻԿ ճ. ՉԱԳԸՐ» ՔԻՄՆԱԴՐԱՄԻ ԿԱՐԻՔԱՒՈՐ ՀԱՍԱԼՍԱՐԱՆԱԿԱՆ ՈՒԽԱՆՈՂՆԵՐՈՒՆ ՏԱՐԵԿԱՆ ՆՈՒԻՐԱՏՈՒԹԻՒՆԸ

Աւանդութիւնը կը շարունակուի. ահա եօթերորդ տարին ըլլալով, Գահիրեի ՀԲԸՄ-ի «Սաթենիկ ճ. Չագըր» Յիմնադրամը՝ Գահիրե եւ Եյն ծամս համալսարաններու կարիքաւոր ուսանողներու Փոնտին դարձեալ նուիրեց 50,000 եգիպտական ոսկի:

Այս նպատակով կազմուած յատուկ պատուիրակութիւնը՝ յանձինս Տիար Մարտիկ Պալաեանի, Տոք. ճործ Սիմոնեանի եւ Տիար Կարօ Վարժապետեանի, 28 Դեկտեմբեր 2002-ին, մասնաւոր ժամադրութեամբ այցելեց Եգիպտական Համալսարաններու Բարձրագոյն Խորհուրդի Կեդրոնական Փոնտի քարտուղար Տոք. Ապտէլ Ել Յայ Էպէյտին եւ անոր յանձնեց «Ս.Ճ.Չ.» Յիմնադրամին փոխգիրը:

Ձախեն աջ՝ Տիար Կարօ Վարժապետեան, Տիար Մարտիկ Պալաեան, Տիար Ռասմի Նազմի, Տոք. ճործ Ապտէլ Յայ Էպէյտ եւ Տոք. ճործ Սիմոնեան:

Մեծարգոյ Տոքթօրը մեծապէս գնահատեց ՀԲԸՄ-ի ամենամեայ այս ազնիւ վերաբերումը՝ Եգիպտացի ուսանողներուն հանդեա:

ԲԱՑԱՌԻԿ ԸՆԴՀԱՆՈՒՐ ԺՈՂՈՎ

Չորեքշաբթի 18 Դեկտեմբեր 2002-ի երեկոյեան ժ.զ 8-ին Հելիոպոլսոյ ՀՍԸԸ ՆՈՒՊԱ-Ծի հաւաքավայրին մեջ գումարուեցաւ Գահիրէի ՀԲԸԸ-ի բացացիկ ընդհանուր ժողովը: Սոյն ժողովին ընթացքին ըննուեցաւ եւ վաւերացուեցաւ Միութեան վարչութեան մշակած բարեփոխումներու նախագիծը, Միութեան Հիմնական Կանոնագիրը պատշաճեցնելու՝ վերջերս հրապարակուած միութիւններու վերաբերեալ 2002-ի թիւ 84 օրենքին եւ անոր գործադրութեան առընչուած նախարարական հրամանագրին տրամադրութիւններուն:

Ժողովին ընթացքին կարդացուեցան հիմնական կանոնագրին այս յօդուածները, որոնք ըստ օրենքի փոփոխութեան ենթարկուած են, որպեսզի կանոնագիրը համահունչ ըլլայ պետական հրահանգներուն հետ:

Կատարուած փոփոխութիւններէն յետոյ նոր կանոնագիրը վաւերացուեցաւ եւ որոշուեցաւ զայն դրկել պետական պատկան մարմիններուն վերջնական վաւերացում ստանալու համար:

Ժողովի աւարտէն յետոյ, վարչութեան ատենապետ Պր. Պ. Թերզեան գեկոյց մը տուաւ Նիւ Եռոքի մեջ Հոկտեմբեր 24, 25 եւ 26 շաբաթավերջին ընթացքին կայացած ՀԲԸԸ-ի միջգաղութային համագումարին եւ 82-րդ ընդհանուր ժողովին մասին:

Զեկոյցէն յետոյ ցուցադրուեցան նշուած ժողովներուն եւ անոնց առընթեր կայացած ընկերային ձեռնարկներուն մասին պատրաստուած տեսերիզ մը:

Ցուցադրութեան ընթացքին տեղի ունեցաւ թեյի եւ քաղցրաւենիներու սպասարկութիւն:

ՎԱՐՉԱԿԱՆ ՓՈՓՈԽՈՒԹԻՅԻՆ

ՀԲԸԸ-ի Եգիպտոսի Շրջանակային Յանձնաժողովի եւ ՀԲԸԸ-ի Գահիրէի մասնաճիւղի ատենապետ պր. Պերճ Թերզեան, Ուրբաթ 20 Դեկտեմբեր 2002-ին, Գահիրէի քաղաքական ժողովին ատենապետ ընտրուած ըլլալով, Չորեքշաբթի 24 Դեկտեմբեր 2002-ին գումարուած ՀԲԸԸ-ի Գահիրէի մասնաճիւղի հերթական նիստին, հրաժարած է մասնաճիւղի ատենապետի պաշտօնէն:

ՀԲԸԸ-ի Գահիրէի մասնաճիւղի վարչութիւնը այս առիթով ատենապետ ընտրած է, վարչութեան փոխ ատենապետը՝ պր. Օնսիկ Պլըքտանեանը եւ փոխ ատենապետ ընտրած է պր. Պերճ Թերզեանը:

Վարչութիւնը սոյն փոփոխութեամբ պիտի շարունակէ գործել մինչեւ յառաջիկայ 26 Մարտ 2003-ին գումարելի Անդամական Ընդհանուր ժողովը, որուն ընթացքին տեղի պիտի ունենան վարչական ամբողջական ընտրութիւններ, 9 վարչականներ ընտրելու համար:

Պր. Պերճ Թերզեան կը շարունակէ մնալ ատենապետը ՀԲԸԸ-ի Եգիպտոսի Շրջանակային Յանձնաժողովին:

ԿԵԱՆՁԸ ՀՄԸ ՆՈՒՊԱՐԵՍ ՆԵՐՍ

ԲԱՆԱԿՈՒՄ, ԽՐԱԽՆԱՆՔ ԵՒ ԶԲՈՍԱՊՏՈՅՑ ԴԵՊԻ ԱՂԵՔՍԱՆԴՐԻԱ

ՀՄԸ ՆՈՒՊԱՐԻ ԵՒ ԶԲԸ-Ի Երիտասարդ պատասխանատուներուն կազմակերպութեամբ, Յինգշաբթի 16, 2003-ին, ՀՄԸ ՆՈՒՊԱՐ մարզարանին մեջ տեղի ունեցաւ բանակում եւ Ուրբաթ 17 Յունիուարին գրուապոյտ մը դեպի Աղեքսանդրիա:

Յինգշաբթի օր ժամը 5-ին ՀՄԸ ՆՈՒՊԱՐի մէջ հաւաքուեցան 49 պատասխներ եւ փոքրիկներ միասնաբար անցնելու հաճելի եւ դաստիարակիչ հաւաքոյթ մը:

49 հոգիները բաժնուեցան 2 խումբի: Առաջին խումբը կը բաղկանար 7-9 տարեկան փոքրերէ եւ երկրորդը՝ 10-17 տարեկան պատասխներէ:

Հաւաքը ուներ երեք բաժին:

Առաջին բաժնին մէջ տեղի ունեցան զանազան խաղեր, երկրորդին՝ «Rally Paper» գանձարշաւ եւ երրորդին՝ հարցամրցում, որ հաւաքին դաստիարակչական բաժինն էր:

Երեք բաժնները պատրաստուած եին 2 մակարդակի համար (փոքրերու եւ պատասխներու) եւ կ'ընթանային գուգահեռաբար:

Հարցամրցումն ետք երկու խումբերը միացան ընթրելու եւ ապա կրակին շուրջ երգելու եւ զուարճանալու:

Ժամը գիշերուայ 10-ին թիւ մը տիսուր, բայց ստիպուած 9 տարեկաննեն վար փոքրիկները մեկնեցան տուն, իսկ պատասխները մնացին գիշերելու մարզարանին մէջ:

Անոնք շարունակեցին հաւաքը կրակին շուրջ եւ հետաքրքրական գրոյցներ ունեցան խումբին պատասխանատուներուն հետ:

Յաջորդ առաւտու, փոքրիկները վերադառնալով կրկին միացան խումբին, որ իր ամբողջ կազմով ժամը ճիշտ 8.30-ին ճամբայ ելաւ դեպի Աղեքսանդրիա:

Խումբը Աղեքսանդրիոյ մէջ կեսօրուայ ճաշի պահուն:

Գահիրէի բանակումին մասնակցողներուն խմբանկար:

Ժամը 12-ին խումբը հասաւ Աղեքսանդրիոյ ՀՄԸ ՆՈՒՊԱՐ մարզարանը, ուր խմբապետ Կարպիս Թօնունեան, արենուշներ եւ հետազօտիչներ ընդունեցին Գահիրէի խումբը:

Յու եւս տեղի ունեցան շատ հաճելի խաղեր եւ ապա կեսօրուայ ճաշ: Ժամը 3.30-ին խումբը ուղուեցաւ դեպի Աղեքսանդրիոյ նոր գրադարանը, ուր պատանիներու խումբը գլխաւոր գրադարանին մէջ ընդունուեցաւ պատասխանատուի մը կողմէ, որ իրենց ներկայացուց գրադարանին ամբողջ պատմութիւնը:

Մինչ այդ, փոքրիկները մտան փոքրերու յատուկ գրադարանը: Ապա ամբողջ խումբը շրջեցաւ հնութեանց թանգարանը:

Ժամը 5.30-ին խումբը ուղուեցաւ դեպի Planetarium, ուր ան ներկայ եղաւ «Անցրպետային Պտոյտ» ժապաւենին, որ սովորականն տարբեր եւ հետաքրքրական ներկայացում մըն էր բոլորին համար:

Ժամը 6.30-ին խումբը ճամբայ ելաւ դեպի Գահիրէ, որուն ընթացքին դադար առաւ Mc Donald's ճաշշարանին մէջ, ուր փառաւոր ընթրիք մը սպասարկուեցաւ բոլորին:

թ.Ե.

Խմբանկար Աղեքսանդրիոյ Գրադարանին առջեւ (Ետեւը պատին վրայ կ'երեւին հայերէն տառեր):

ՀԻՒՐԱՍԻՐՈՒԹԻՒՆ Ի ՊԱՏԻՒ ՀԱԼԵՊԵՆ ԺԱՄԱՆԱԾ ՀԻՒՐԵՐՈՒ

Յալեպի ՀԲԸՄ – ՀԵԸ – ի Տիկնանց Յանձնախումբին կազմակերպութեամբ, Սուրիոյ զանազան քաղաքներէն 24 հոգինց պատասխանատուներու եւ անդամ-անդամուիիներու խումբ մը եօթօրեայ այցելութեամբ կը գտնուեր Եգիպտոս:

Խումբը իր կեցութեան ընթացքին այցելելով Գահիրէ, Աղեքսանդրիա, Լուքսոր ու Կոստան, ծանօթացաւ հին Եգիպտական քաղաքակրթութենեն մնացած յուշարձաններուն եւ արդի քաղաքաշինական նուաճումներուն:

Կիրակի, 26 Յունուարին կեսօրուան ժ.ը 1-ին սկսեալ խումբը հիւրասիրուեցաւ ՀՄԸՄ ՆՈՒՊԱՐ մարզարանեն ներս, ուր ներկայ էին ՀԲԸՄ-ի եւ ՀՄԸՄ ՆՈՒՊԱՐի վարչական կազմերը, անդամ-անդամուիիներ եւ համակիրներ:

Ճոխ սեղաններու շուրջ նստած հիւրերն ու հիւրընկալները մի քանի վայրկեաններու ընթացքին արդէն իսկ ծանօթացած էին իրարու եւ շերմ ու մտերմիկ խօսակցութեան սկսած, երբ Եգիպտոսի ՀԲԸՄ-ի Ծրջանակային Յանձնաժողովի ատենապետ՝ պր. Պերճ Թերզեան բարի գալուստի խօսքով ելոյթ

ունեցաւ: Ան իր խօսքին մէջ շեշտեց նման մարզական ու մշակութային խումբերու այցելութիւններուն կարեւորութիւնը, ՀԲԸՄ-ի աշխարհասփիւր անդամներուն միշեւ շերմ ու օգտակար կապեր հաստատելու ուղղութեամբ:

Պր. Թերզեանի ելոյթն ետք տեղի ունեցաւ համեղ ճաշի սպասարկութիւն, պատրաստուած ՀՄԸՄ ՆՈՒՊԱՐի Տիկնանց Յանձնախումբին կողմէ:

Ճաշէն ետք խօսք առաւ Յալեպի ՀԲԸՄ-ի եւ ՀԵԸ-ի զանազան կազմերուն մէջ տարիներու վարչական պատասխանատու գործունեութիւն ունեցած պր. Կարպիս Վարդանեան, որ իր ուրախութիւնը յայտնեց ՀԲԸՄ-ի մեծ ընտանիքին մաս կազմող Գահիրէի այս «Ովասիս»ին մէջ գտնուելուն համար եւ իր ու խումբին անունով շնորհակալութիւն յայտնեց շերմ ընդունելութիւնը կազմակերպողներուն: Ապա՝ ան հրաւիրեց ներկաները յոտընկայս երգելու ՀԲԸՄ-ի քայլերգը:

Երեկոյեան ժամը 4.00-ին հաճելի այս հանդիպումը ակամայ վերջ գտաւ եւ խումբը մարզարանեն ուղղակի օդակայան մեկնեցաւ:

ԶԲՈՍԱՊՏՈՅՑ ԴԵՊԻ ԻՍՍԱՅՅԻԼԻԱ

Չորեքշաբթի, 29 Յունուար 2003-ին, ՀՄԸՄ ՆՈՒՊԱՐի եւ ՀԲԸՄ-ի երիտասարդ պատասխանատուներուները գրուապտոյտ մը կազմակերպած էին դեպի Իսմայիլիա:

7-12 տարեկան 46 մասնակիցներ, 9 պատասխանատուներու ընկերակցութեամբ, առաւտեան ժամը 9.00-ին ճամբայ ելան դեպի Իսմայիլիա:

Յամածայն նախապես ծրագրուած յայտագրին, անոնք այցելեցին Սուրեգի ջրանցքը, ուր պատասխանատու մը Սուրեգի ջրանցքին բացման եւ Յոկտեմբեր 6-ի յաղթանակին պատմականը ըրաւ:

Խումբը յետոյ այցելեց մանկական այգի մը, ուր հաճելի ժամանակ անցուց խաղալով զանազան խաղեր:

«Սետի Էլ-Շաթե»ի մէջ անոնք ներկայ գտնուեցան «Սպայից Տօն»ին առթիւ Եգիպտոսի գինեալ ուժերուն կողմէ պատրաստուած «Ռազմական Յամայնապատկեր» ներկայացման:

Սուրեգի ջրանցքին վրայ նաւով կատարուած հաճելի պտոյտ մը ետք գրուապտոյտին մասնակիցները ներկայ եղան 17-ին վար «Մերիտիէն Բաժակ»ի մրցաշարքին ծիրին մէջ՝ Անգլիոյ եւ Եգիպտոսի միշեւ կայացող ոտնագնդակի մրցումին, որ աւարտեցաւ ի նպաստ Անգլիոյ՝ 1-0 արդիւնքով:

Խումբը Գահիրէ վերադարձաւ գիշերուան ժամը 9-ին:

Յիշենք, թէ օթոպիսին մէջ փոքրիկները երգեցին Յայաստանի Յանրապետութեան Հիմնը եւ ՀԲԸՄ-ի քայլերգը:

Կը մաղթենք, որ նման դաստիարակիչ գրուապտոյտները շարունակուին:

Թ.Ե.

ԱՆԴԱՍԱԿԱՆ

ՆՇԱՆԱԿԵՈՒԹԻՒՆ

Ուրախութեամբ տեղեկացանք թէ Գահիրեի ՀԲԸ-ի երիտասարդ անդամներ Պր. Լեւոն Եւ Ժոզեֆ Նիկոլեան եռայրներու նշանախօսութիւնը ընդ Յալեաի ՀԲԸ-ՀԵԸ-ի անդամուհիներ Լալա Շամլեանի Եւ Մանուշակ Մանուկեանի, տեղի ունեցած է Սեպտեմբեր 2002-ին Յալեաի մէջ:

Կը շնորհաւորենք խօսեցեալ զոյգեռուն ծնողները, Տոք. Եւ Տիկին Ա. Նիկոլեանը, Տէր Եւ Տիկ. Ա. Շամլեանը, Տէր Եւ Տիկ. Ա. Մանուկեանն ու իրենց հարազատները, մաղթելով որ անոնք կազմեն հայկական տոհմիկ օճախներ:

ՄԱՐԶԳՐՈՒԹԻՒՆ

4 Դեկտեմբեր 2002-ին մահացաւ Աղեքս. ՀԲԸ-ի վաչական՝ Պր. Նազարեթ Գարթալեանի աներիայը, Պր. Սարգսի Չիլինկիրեան:

Մեր խորազգաց ցաւակցութիւնները հանգուցեալին այրիին՝ Տիկին Արշալոյսի, դստեր՝ փեսային Եւ Տէր Եւ Տիկին Նազարեթ Գարթալեանի Եւ բոլոր հարազատներուն:

ԱՆԴԱՄԱԿԱՆ

ՆՀԱՆԱԽՈՍՈՒԹԻՒՆ

Ուրախութեամբ տեղեկացանք թէ Գահիրէի ՀՔԸ-ի երիտասարդ անդամներ Պայ. Լետն և Ժողկվ Նիկոլեան Եղբայրներու նշանախօսութիւնը ընդ Հայէպի ՀՔԸ-ՀԵԸ-ի անդամուիիներ Լալա Շամինանի և Մանուչեանի, տեղի ունեցած է Սեպտեմբեր 2002-ին Հայէպի մէջ:

Կը շնորհալորենք խօսեցեալ գոյգերուն ծնողները, Տոքը, Եւ Տիկին Ա. Նիկոլեանը, Տէր Եւ Տիկ. Մ. Շամինանը, Տէր Եւ Տիկ. Մ. Մանուչեանն ու իրենց հարազատները, մաղթելով որ անոնք կազմեն հայկական տոհմիկ օճախներ:

ՄԱՀԱԳՐՈՒԹԻՒՆ

✚ 4 Դեկտեմբեր 2002-ին մահացաւ Աղեքս. ՀՔԸ-ի վաշական՝ Պր. Նազարէք Գարքալեանի աներիայրը՝ Սար իս Չիլինկիրեան:

Մեր խորազգաց ցաւակցութիւնները հանգուցեալին այոհին՝ Տիկին Արշակ Ղուսի, դստեր Եւ փեսային՝ Տէր Եւ Տիկին Նազարէք Գարքալեանի Եւ բոլոր հարազատներուն:

✚ 27 Դեկտեմբեր 2002-ին Գանատայի մէջ մահացած է Արամ Համբիկեան, Եղբայրը՝ ՀՔԸ-ի Ե խպտոսի Շրջանակային Յանձնաժողովի նախկին անդամ և Սիորեանս Երկարամեայ անդամ՝ Պր. Յակոբ Համբիկեանի:

Մեր խորին ցաւակցութիւնները Տէր Եւ Տիկին Յակոբ Համբիկեանի Եւ իրենց հարազատներուն:

